

125 jaar Sint Urbanuskerk - Nes aan de Amstel 1891 - 2016 - jubileumkrant

Programma feestdag 15 mei

Op deze Pinksterzondag zal om 11.00 uur een plechtige Eucharistieviering worden gehouden, waarin zullen voorgaan Mgr. Dr. J.W.M. Hendriks, hulpbisschop van het bisdom Haarlem-Amsterdam, pastor Jan de Jong SCJ en het eigen pastoraal team.

In deze feestelijke dienst zullen ook 2 parochiaantjes het sacrament van het doopsel ontvangen in de geheel in oude luister herstelde doopkapel.

Na afloop van de Heilige Mis, zo rond 12.30 uur, is er gelegenheid elkaar op informele wijze te ontmoeten en de tentoonstelling '125-jaar parochie en kerk' te bewonderen, waarin naast luisterrijk, historisch archiefmateriaal uit de collectie van Jan Compier, ook kostbare, museale stukken uit het eigen rijke kerkelijk verleden zullen worden getoond. Vervolgens zal om 17.00 uur deze feestelijke dag worden afgesloten.

KERKARCHIEF ST URBANUSPAROCHIE NES AAN DE AMSTEL

In vroeger tijden was het de verplichting van elke pastoor van de parochie om het Liber Memorialis bij te houden waarin de schenkingen aan en belangrijke gebeurtenissen binnen de eigen parochie werden opgetekend.

Onderstaande informatie is een uittreksel hieruit van de rijke geschiedenis van onze St Urbanusparochie:

1. Eerste kerk in herberg "De Zon".
2. Grond voor "tweede kerk, pastorie en plein", geschonken door Thamis Bleekendaal en Jannetje Willemse Celie in 1774.

(Nog veel meer van dergelijke informatie vindt u verderop in deze krant, herkenbaar aan dit gekleurde vlak.)

125 JAAR URBANUSKERK TE NES AAN DE AMSTEL

Het polderland bij Nes aan de Amstel is een prachtig gebied, een "natuurmonument" zou men kunnen zeggen. Maar wat zou dit prachtige natuurmonument nu nog zijn zonder het monument bij uitstek: de Urbanuskerk. Dit gebied zou er toch echt anders uitzien zonder onze kerk en de geloofsgemeenschap die er gebruik van mag maken.

Al 125 jaar rijst de Urbanuskerk op als een baken in de polder, een markant teken van waartoe een betrekkelijk kleine gemeenschap, wanneer zij wordt gedreven door het geloof, in staat is. De Urbanuskerk is ongetwijfeld cultureel erfgoed maar ook en vooral een Godshuis en als zodanig uitdrukking van onze christelijke identiteit.

Een bezielde pastoor is, samen met een al even bezielde kleine (in aantal) parochiegemeenschap in staat geweest om dit prachtig gebouw hier in de polder tot stand te brengen. En dit gebeurde in een tijd waarin de middelen beperkt waren en het aanzienlijk moeilijker was dan heden ten dage om zo iets te realiseren.

Daarom is het voor mij, als huidige pastoor, een eer om deze parochiegemeenschap te mogen dienen, onder andere in de prachtige Urbanuskerk, en de opvolger te zijn van pastoor Van Zanten, die de visie bezat om aan de bouw van dit monument te beginnen en ook tot voltooiing te brengen.

In de loop van de eeuwenlange geschiedenis van deze parochie hebben vele herders deze gemeenschap van gelovigen mogen dienen. Een toegewijde en enthousiaste gemeenschap, niet alleen vroeger maar ook vandaag de dag! Wat wordt er allemaal niet gedaan in en om het kerkgebouw ook in deze tijd?

En niet alleen de parochiegemeenschap heeft een binding met ons prachtige gebouw. Ook de dorpsgemeenschap in het algemeen, die in de loop van de laatste jaren in aantal is gegroeid, voelt zich betrokken bij de Urbanuskerk. Men heeft een element van eenheid gevonden, in dit voor iedereen herkenbaar punt in het

dorp, en men voelt zich mee verantwoordelijk voor de instandhouding van het monument.

Ons gebouw is mooi van buiten en ook van binnen. Het is een in alle opzichten "evangeliserend monument", een kunstvoorwerp dat tot in detail in staat is om de Blijde Boodschap van het Evangelie te verkondigen, zowel aan de "buitenstander" die langs komt en als ook aan de gelovige die binnenkomt voor de vieringen. Ik kan niet anders dan de wens uitspreken dat de Nesser parochiegemeenschap, en allen die de Urbanuskerk een warm hart toedragen, in de toekomst met onverminderd enthousiasme dit gebouw blijven koesteren en onderhouden opdat deze parel van een kerk ook in de toekomst haar taak kan blijven vervullen: spreken van Gods schoonheid en liefde.

En, natuurlijk, van harte gefeliciteerd met dit jubileum!

Pastoor Samuel

TERUGBLIK OP "TORENKLANKEN" door Elly van Rooden

De "Urbanus" bestaat in mei 2016 125 jaar, zoemde het door de pastorie.

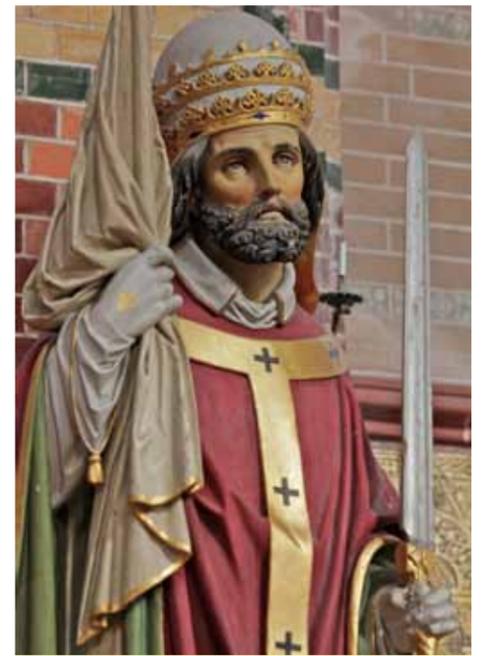
De vraag welke volgde was: "moeten we daar nog iets aan- of meedoen?" 125 jaar is niet niks. Dus al gauw werd gezegd: "Ja, daar moeten we iets mee doen". En daarom is er een extra dik blad voor de maand mei 2016 uitgegeven om u mee te laten delen in de feestvreugde. Interviews met de bij de Urbanus nauw betrokken parochianen (en diegenen die daarbij eveneens betrokken zijn geweest) èn een terugblik op het in de jaren vijftig (van de vorige eeuw alweer) immens populaire blad: "Torenklanken".

De Torenklanken, keurig bewaard in ons archief, werden aan mij meegegeven met het verzoek er "iets" van te maken. Het was een vererende opdracht.

Al lezende weg gingen kwamen de vijftiger jaren weer helemaal tot leven.

De annonces over de Mater Amabilis-scholen, de bijeenkomsten voor de 18-jarigen, de misdienaars, de doopjes, de overledenen. De huismoeders die het te druk hadden om door de week de ochtendmis bij te wonen, de advertenties van de middenstanders, de pastoor die probeerde bij alle parochianen ten minste één keer in het jaar op bezoek te gaan, de kapelaans die om de paar jaar van werkplek wisselden, de priesterzonen en de grandioze feesten die voor hen werden gehouden. Kortom het Rijke Roomse Leven ten volle uit.

Daarna, na de lezing van de Torenklanken, kwam ik tot de conclusie dat dát het was wat onze oudere parochianen op dit moment missen: het gemeenschapsgevoel welke uit onze Torenklanken sprak. Het omzien naar elkaar. De pastoor (of

De patroonheilige: Sint Urbanus

DE SINT URBANUSKERK

Met stijlvolle toren sta je daar glansrijk te zijn en een ieder te bekoren in een landschap van groen satijn. Aan je voeten 'n zilveren lint waarin je slanke toren deint en al na het water bruist of zingt te voorschijn komt en weer verdwijnt.

Wanneer in purperen ochtendglans de mensheid weer ontwaakt geeft de zon je spits een gouden krans als deez' uit mist en damp ons naakt Uitdagend sta je daar te staan met prachtige contouren terwijl 't zonlicht je schaduw doet vergaan en je omringd wordt door werkende boeren.

Als 't daglicht langzaam weer verflauwt ben je 'n beeld van stille pracht dat rustgevend en vertrouwd staat te stralen in z'n kracht. En je bronzen klokgeluiden verwarmen zelfs de kilste nacht alsof je hiermee wil beduiden: slaap gerust, ik waak en wacht.

Corina van Beek, 1981

de kapelaan) die bij hen op bezoek kwam. Het meeleven met het wel en (meer frequent) het wee van de parochiegemeenschap. Maar goed, dat waren mijn mijmeringen achteraf.

Nu zal ik u een blik geven in het door kapelaan De Wit begonnen blad.

De archiefdoos met Torenklanken begint, keurig, met nummer één. Het nummer begint op 2 oktober 1955, jaargang 1, nummer 1. De redactie lag bij de kapelaan.

Het blad werd één keer in de veertien dagen uitgegeven.

Lees verder op blz. 2

1891 - 2016: 125 jaar Sint Urbanuskerk - Nes aan de Amstel - jubileumkrant

boven: bouwpastoor Van Zanten
onder 2x : Jos Cuypers, de architect van de Urbanuskerk

De kapelaan start het blad als volgt:

“Geachte Lezers,
Een oud idee in een nieuw pakje. Hoe vindt U het idee, om weer eens zo af en toe een blad uit te geven met wat nieuwtjes van en voor onze Parochie? Aan “Sursum Corda” hebben we niet veel, die moeten we met veel anderen delen, en dus blijft er weinig plaats over om zo eens op je gemak vol te schrijven met minder gewichtige dingen. Neen, een eigen blad. En laten we nu in het vervolg zelf over een stencilmachine beschikken! Beter kan het al niet. En onderwerpen zijn er genoeg! Welke? Dat ziet U vanzelf wel, begint U maar eens te lezen. Veel ge-

noegen met Uw eigen blad. En U kunt zelf ook schrijven..... Welk een kans voor de secretarissen van onze verenigingen! De redactie woont gemakkelijk: Pastorie. U is welkom!

Daarna volgt op pagina 1 het bezoek van de bisschop van Haarlem in verband met het heilig Vormsel. De kapelaan stelt:

“Zo is dan eindelijk na vijf jaar Onze Bisschop weer eens in ons midden geweest, om het heilig Vormsel toe te dienen aan onze kinderen.

Het was echt indrukwekkend, en Monseigneur was zeer verheugd, dat ook zoveel van onze ouders kans hebben gezien

(vervolg Kerkarchief)

3. Pastoor Antonius Christiaan Meijlink vraagt en krijgt toestemming om een nieuwe kerk te bouwen in 1773 ter vervanging van het oude kerkje welke gevestigd was in herberg “De Zon”.

Plek voor het nieuwe kerkje is op de plaats waar de pastorie dan staat. Hierin was waarschijnlijk al een kapel gevestigd. Ontdekt door pastoor Berk in 1872 bij het vergroten van de woonruimte. Tijdens de sloop van de hal en de kast op de zolder “in het plafon eene zon met stralen en sterren rondom eene duif zijn gevonden”, waar het altaar moet hebben gestaan. Op “gewone dagen, om de

verren afstand, de Heilige Mis gelezen”, wat op meerdere plaatsen zo gebeurde.

4. Kosten 2e kerk waren 24.500 gulden.

5. Pastoor Hildegardus Mauritius Schultz volgt pastoor Meijlink op die naar kerk “De Papegaai” te Amsterdam vertrekt.

6. Pastoor Braakman volgt overleden pastoor Schultz op.

7. Pastoor Augustinus Greve volgt pastoor Braakman op. Onder zijn bestuur krijgt de kerk een nieuw orgel, een toren met uurwerk en een eigen kerkhof. In jaren 1818 en 1819.

De Urbanusparochie is heel wat zilverwerk rijk, dat zich echter voor het grootste deel in de verzameling van het bisschoppelijk museum te Haarlem bevindt.

Een zilveren monstrans (+ 1800).
Een verguld zilveren miskelk van rond 1740.
Twee zilveren ampullen uit het derde kwart van de 17e eeuw, wellicht werk van de Amsterdamse meester J. Bogaert.
Een zilveren ampullenblad uit dezelfde periode.
Twee zilveren kandelaars uit het derde kwart van de 17e eeuw, evenals
een zilveren wierookschepje en
een zilveren lezenaar.
De zilveren monstrans is hierboven afgebeeld.

hierbij tegenwoordig te zijn. Dat legt meteen voor de kinderen ook weer de nadruk op de belangrijkheid van dit gebeuren, en we zijn zelf ook weer eens overtuigd geraakt van wat de Heilige Geest in ons leven betekent. Een heel verschil met Amstelveen!

En daar waren de kinderen nog zo rumoerig ook! Maar hier niets dan lof. Ze hebben prachtig gezongen, vurig gebeden en opletend geluisterd naar de woorden van de Bisschop.

Helpt U nu Uw kinderen om regelmatig het gebedje te blijven bidden dat de Bisschop hen geleerd heeft: “Kom Heilige Geest, en ontsteek in mijn hart het vuur van Uw liefde”.

Een eenvoudig gebedje, maar laat ze het niet vergeten!

Wilt U een paar cijfers? Gevormd zijn deze keer: 58 jongens, 48 meisjes en 1

volwassene.

In 1940 waren het 65 jongens en 53 meisjes, in 1946: 64 jongens en 55 meisjes, in 1950: 46 jongens en 39 meisjes. Merkwaardig, dat de meisjes steeds verre in de minderheid zijn. En dat terwijl er bijna overal een vrouwelijk overschot is!

En welke namen kozen zij?

Theresia (15x), Maria (11), Jozef (9), Franciscus en Tarcisius (8), Liduina en Petrus (6) en Paulus (5) trokken de meeste aandacht.

Joannes, Jacobus, Gerardus, Willibrord en Maria Goretti vonden elk drie beschermelingen, Barbara, Elisabeth, Bernadette en Antonius ieder twee, en Isidorus, Christoforus, Pius, Bonifacius, Joannes donBosco, Veronica, Agatha, Margaretha, Jacyntha, Appolonia, Caecilia en Joanna ieder een.

(wordt vervolgd)

125-JAAR ST URBANUSKERK

Beste parochianen en andere liefhebbers van ons monument

Op 25 mei 2016 is het precies 125 jaar geleden dat onze huidige St Urbanuskerk werd ingewijd door de toenmalige bisschop van Haarlem. Het was het resultaat van lang lobbywerk door de toenmalige herder van de parochie, pastoor Van Zanten. Hij slaagde erin om de parochianen in die tijd zo enthousiast te krijgen dat zij bereid waren om de bouwkosten van 100.000,- gulden voor kerk en pastorie naar tekening van Joseph Cuypers, zelf bij elkaar te sprokkelen, waarmee de gebouwen gerealiseerd konden worden. Omgerekend naar 2016 ruim 1,3 miljoen euro: in een tijd waarin niemand het breed had mag dit als een prestatie van formaat worden beschouwd!

Het resultaat mocht er zijn: een prachtige driebeukige, neogotische kruisbasiliek, bekroond met een vierkante kruisings-toren, waarvan de centrale spits wordt begeleid door vier hoektorentjes. De parochianen waren zo blij met hun monumentale kerkgebouw, dat ze in de jaren daarna zelf nog vele, vaak ruimhartige donaties deden om 'hun kathedraal aan de Amstel' verder te verfraaien: Als eerste voor de 4 klokken 'Salvator', 'Maria', 'Josef' en 'Urbanus', gevolgd door schenkingen voor onder anderen het hoofd-, Maria- en Heilig Hart-altaar, de kruiswegstaties, de vele glas-in-lood-ramen, het Adema orgel, preekstoel, vloeren, doopvont en bijbehorende tegeltableaus, de St Antoniuskapel inclusief wandbeschildering. Maar ook vele kandelaars, zilverwerk, vaandels en kazuifels in goudbrokaat, enzovoort. Men was zeer trouw aan het geloof en daarnaast natuurlijk trots op hun kerkgebouw.

In de loop der jaren is er veel veranderd in de wereld om ons heen én in ons eigen dorp. We zijn ons als parochie ervan bewust dat geloof en of kerkbezoek geen vanzelfsprekendheid en voor velen geen onderdeel van het dagelijks leven meer is zoals dat het vroeger wel was. Ook bij ons is ontkerkelijking een feit, al is er nog steeds een grote groep parochianen die elke week weer trouw de vieringen bijwonen. Welgeteld zo'n 30% van het ledenbestand, wat ongehoord is als je dit vergelijkt met de parochies in kerkelijk Nederland! Wat altijd is gebleven, en daar ben ik als lid van het parochieteam steeds trots op, is de grote betrokkenheid van de parochianen met de St Urbanus en haar gemeenschap. Hoe komt dit tot uiting en vooral: waarom zijn we zo betrokken?

Het is zichtbaar middels de financiële en materiele bijdragen, welke constant op een bijzonder hoog niveau liggen en waar we als team heel blij mee zijn. Men is zich bewust van de noodzaak te blijven doen om zo de gemeenschap en de Rijksmonumenten in stand te houden. Maar

het is bovenal de menselijke bijdrage die de St Urbanus-gemeenschap zo bijzonder maakt! Deze wordt inzichtelijk gemaakt door de ijzersterke, onderlinge band die we met elkaar binnen de parochie hebben. Telkenmale komt dit weer naar voren bij verschillende gelegenheden: bij verdrietige momenten staan we voor elkaar klaar en zijn daarbij een steun voor hen die dat gedurende die moeilijke momenten nodig hebben. Als iemand dringend persoonlijke hulp of bijstand nodig heeft is een telefoontje genoeg om dit te regelen. Maar ook bij feestelijke momenten is men graag van de partij om een bijdrage te leveren en samen te vieren.

Bij al deze momenten staat onze St Urbanuskerk steeds centraal. Het is de plaats waar we samenkomen om deze belangrijke gebeurtenissen in ons leven te beleven en te vieren. Ze is niet alleen een stapel stenen welke zo fraai is vormgegeven en tot de verbeelding spreekt: dit Rijksmonument, steeds goed zichtbaar vanuit de verre omstreken, herinnert ons continu aan ons geloof en daarmee aan wie we zijn en waar we voor staan in het dagelijks leven. Voor zowel individu als gemeenschap vormt ze daarmee een belangrijk onderdeel van onze eigen identiteit!

Al 125-jaar een standvastig baken in het landschap waarbij ze, samen met haar beminnelijke boodschap, richting en identiteit geeft aan omgeving en individu. Het geeft een gevoel van geborgenheid, vertrouwen, en blijdschap haar steeds te zien staan in deze huidige wereld verzaagd van hectiek en individualisme. Ik geloof en vertrouw erop dat ze nog lang als ons baken zal zijn, we hebben het keihard nodig! U allen van harte gefeliciteerd met onze St Urbanuskerk.

John Fontijn
Uw vice-voorzitter van het St Urbanus parochieteam

8. In de daaropvolgende jaren worden verschillende zaken geschonken aan de kerk, waaronder een 'boerenplaats groot 31,50 bunders' door Willem Griffioen (1831), verschillende kazuifels en 'De Gemeente Communibank' voor 1.800 gulden in 1860 en 'eene altaartroon met eene zeer soliede ijzeren kast daaronder' van duizend gulden, beelden van Heilige Maria, Josef, Urbanus, Leonardus en Barbara in 1870 voor 1.200 gulden door parochianen, gevolgd door beelden van de Heilige Petrus, Willibrordus, Aloysius en Antonius van Padua. Deze laatste beelden zijn niet meer aanwezig in de parochie. Verder nog kandelaars.

9. 1873: "De Kerk koopt voor het schoolfonds 2 kampjes weiland met laantje, tezamen ongeveer 1 bunder groot, voor den prijs van fl 2.000,-. Zij liggen ten zuidwesten der kerk."

10. Het schenken gaat onverminderd door als ook de "nieuwe kerk" er staat. Als eerste op 12 mei 1891: de 4 klokken: Klok I: 'Salvator', 805 kg zwaar voor fl 1.360,- met opschrift "Soli Deo Salvatori Nostro Per Jesum Christum dominum nostrum gloria et magnificentia, imperium et potestas ante omne saeculum et nunc et in omnia saecula saeculorum.

Amen."

Klok II: 'Maria', 341 kg voor fl 600,- door Cornelis Nieuwendijk ("overleden 9 november in den ouderdom van 82 jaaren") met opschrift "Maria Dicabar, Dignare me laubare te virgo sacrata".

Klok III: 'Josef', 239 kg voor fl 450,- door Adriana Egberts ("overleden 28 december 1892 in den ouderdom van 63 jaaren") met opschrift "Tu eris super domum meam et ad tui oris imperium cunctus populus obedit".

Klok IV: 'Urbanus', omgegoten uit de oude klok, 164 kg zwaar voor fl 325,- met opschrift "Sancte Urbane! defende nos in proelio, ut non pereamus in tremendo iudicio". Gieter der klokken: Petit en Fritsen te Aarle-Rikstel.

11. Verder nog in 1891:

- De kerk kocht het torenuurwerk voor fl 1.200,-, maker Vos en Zonen te Nunen.
- De 58 eikenhouten banken a fl 49,- gemaakt door parochiaan P. de Bruijn.

12. In 1893:

- "De kerk gaf het orgel. Vervaardiger Adema en Zoon te Amsterdam. fl 6.300,-.
- "Pastoor van Zanten gaf de orgelkast volgens teekening van Jozef Cuypers gemaakt door den parochiaan Petrus de Bruijn". fl 750,-.

(wordt vervolgd)

Proficiat Urbanuskerk!

De Stichting Vrienden van de Urbanuskerk zet zich in voor de instandhouding van het monument Urbanuskerk, dat zo beeldbepalend is voor het dorp en de omgeving. Als goede vrienden wilden wij natuurlijk een bijdrage leveren aan dit 125-jarig jubileum. En zoals het in vele kringen gebruikelijk is vroegen wij de jubilaris (het parochie-team als eigenaar van het jubilerende monument) naar het verlanglijstje. Daar stond genoeg op! De keuze viel uiteindelijk op de het in oude luister herstellen van de doopkapel. Een aansprekend doel voor de fondsenwerving, een echte eye catcher! En gezien de plaats van de doopkapel in de kerk een cadeau waar je niet om heen kunt. Het is ook buitengewoon passend bij de gelegenheid van een jubileum, zo blijkt uit de archieven.

In 1908 vierde de weleerwaarde heer J. Opmeer, pastoor dezer parochie zijn zilveren priesterfeest onder veel belangstelling van den kant zijner parochianen. Nadat de jubilaris ter voorbereiding tevoren eniger dagen afwezig geweest was, werd hij daags voor de feestviering bij zijn thuiskomst door de weleerwaarde assistent pater Ubaze uit Woerden tezamen met het kerkbestuur afgehaald van den boot uit Ouderkerk en onderweg aan de grens der parochie opgewacht door een

erewacht van ruiters en fietsrijders. Na een kort woord van welkom door Quirinus van Tol uit naam der parochie trok de stoet voort. Bij nadering begon men de vier torenklokken feestelijk te luiden. Bij de parochiale school stond een aantal bruidjes gereed om de jubilaris naar het prachtig versierde kerkgebouw te begeleiden en bij het binnentreden werd den jubilaris door alle aanwezigen geestdriftig een welkomst gegeven. Den volgende dag droeg de feesteling een plechtige hoge mis op van dankzegging, waarbij hem assisteerden de weleerwaarde zeer geleerde heren U.W.A. Mijtenburg en G. Kuijs professoren van Hageveld en de weleerwaarde pater assistent en eerstgenoemde de feestrede hield, de dag verder onder algemeene en opgewekte deelneming gevierd werd ten slotte met het afsteken van vuurwerk bekroond. Door het eene zowel als het andere gaven de parochianen ondubbelzinnige blijken van hun levendig katholiek geloof. Van hun hooge vereering van de priester en hun godsdienstige geneegenheid voor hun geestelijk herder, hun leidsman der zielen en maakten daardoor dezen dag waarlijk onvergetelijk voor hun jubilerende pastoor.

Het feestgeschenk der parochianen was een prachtige nieuwe doopvont uit het atelier van Cuypers te Roermond. De kos-

ten hiervan bedroegen 965 gulden plus ongeveer 10 gulden voor de te maken steenen fundering.

De doopvont bestaat uit een achtkantige kuip (in twee delen verdeeld om in het eene gedeelte het doopwater te behouden en in het andere het gebruikte te doen wegvloeien) van gepolijst belgisch graniet op een voet van hetzelfde materiaal. De achtkantige vorm is gekozen om

1. de gelegenheid te vinden aan te sluiten op de twee rechthoekige hoofdassen die spreken in de tegelvloer en

2. te kunnen voorstellen de vier paradijsstromen die de levende wateren over de wereld verdelen. Deze zijn in de voet gebeeldhouwd stromend uit de urnen, terwijl hunner namen zijn uitgebeiteld langs de rand.

Het deksel is vervaardigd uit geel gehamerd koper met gedreven randen en gedreven bloem, die overgaat in de ketting.

En verderop in de archieven lezen we: 1899...

De gemeente (sieradenfonds) gaf een schoon tegeltableau in de doopkapel volgens tekening van Joseph Cuypers

uitgevoerd door plateelbakkerij van de heer Rozenburg te 's Gravenhage à 600 gulden.

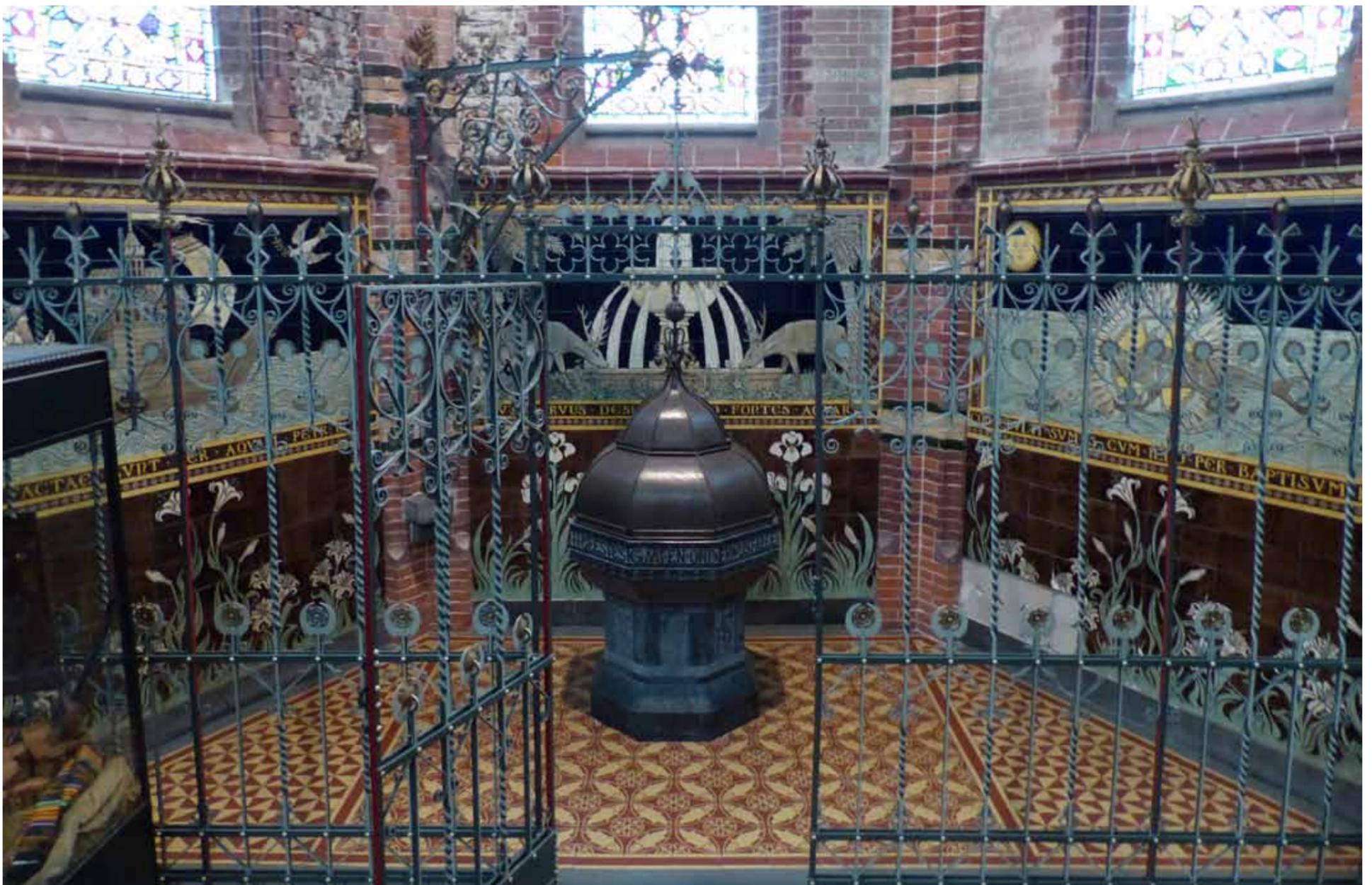
Ik tel de bedragen van het doopvont en de tegeltableaus even bij elkaar op en kom dan tot een bedrag van 1575 gulden. Dat betekent een huidige waarde van € 46.991,64 (gerekend naar koopkracht)!

Deze parel verdiende het om weer in glorie te worden hersteld. En het is meer dan de moeite waard geweest. We wisten de financiering van de werkzaamheden tot stand te brengen door de loyaliteit en vrijgevigheid van vele vrienden en donateurs. Daarnaast hebben wij kunnen rekenen op de inzet van vele vrijwilligers tijdens de activiteiten ten bate van de fondsenwerving. Dankzij al deze mensen hebben wij als onafhankelijke vriendenstichting dit geschenk kunnen realiseren.

Wij feliciteren de Urbanuskerk en wensen dit unieke monument nog vele jaren in goede gezondheid toe!

Namens de Stichting Vrienden van de Urbanuskerk te Nes aan de Amstel,

Yvonne Seebregts, Monique de Bruin en Peter Overdijk

“Samen vieren”, tijdschrift voor liturgie en spiritualiteit

In de uitgave nr. 2 - 2012 van het bovengenoemde blad kwam ik (Joop S.) de onderstaande tekst van René Horniks tegen over het geloof in de eigen parochie:

*Ik geloof in een levende parochie,
waar iedereen zich thuis voelt,
waar mensen worden ontvangen als gasten,
waar men begaan is met elkaar.*

*Ik geloof in een levende geloofsgemeenschap,
die op zoek is naar de eenzame mens,
die de zieke aandacht geeft,
waar de ouderen worden ondersteund.*

*Ik geloof in een levende gemeenschap,
waar kinderen welkom zijn,
waar plaats is voor rusteloze zoekers,
en jongeren een oase vinden om even "pauze" te kunnen houden.*

*Ik geloof in een levende parochie,
die beademd wordt door de geestkracht van Jezus
en waar iedereen tegen elkaar zegt:
"Ik ben er voor jou".*

Na een week volgt al nummer 2 van de Torenklanken. De kapelaan start het blad als volgt:

“Geachte Lezers,
Zoals U hierboven kunt zien, is nu vastgesteld, dat dit blaadje in het vervolg iedere veertien dagen onder Uw ogen zal komen. Nu is het wel pas een week geleden, maar U zou dit een extra-editie kunnen noemen, als het niet zo geleerd

stond.

Hiertoe heeft het Veertig-Urenged ons bewogen, waaraan dit blad voor een deel is gewijd. Maar hierna duurt het toch echt 14 dagen!

Ter ere van het veertig-urenged ziet U voorop ook niet de kerk, maar een afbeelding van ons hoogaltaar, dat toch in deze dagen in het middelpunt van onze belangstelling staat. Wij wensen U in de komende dagen veel devotie.”

Onder dit voorwoord van de kapelaan

„NES, waar ligt dat?”

AMSTELVEEN — Het is voor de heer Härter uit Nes aan de Amstel in dubbel opzicht een verrassende week geworden.

In de eerste plaats werd hij de trotse vader van een welgeschapen dochter en ten tweede kon hij persoonlijk vaststellen, dat er toch wel enige grond is voor de hevering, dat Nes een achtergebleven gebied is gebleven. Tussen hem en de ambtenaar ter Amstelveense secretarie, bij wie hij de jonge wereldburger wilde laten inschrijven ontspan zich ongeveer de volgende conversatie:

AMBTENAAR: „Waarmee kan ik u van dienst zijn?”
VADER: „Ik kom mijn kind aangeven.”
AMBTENAAR: „Waar woont u?”
VADER: „In Nes aan de Amstel.”
AMBTENAAR: „In Nes aan de Amstel?”
VADER: „Inderdaad, in Nes aan de Amstel!”
AMBTENAAR: „Wat komt u dan hier doen?”
VADER: „Pardon?”
AMBTENAAR: „Dan moet u toch niet hier zijn?”
VADER: „We horen nog steeds onder Amstelveen.”
AMBTENAAR: „Is het heus?”

Na informatie moest de overheidsdienaar erkennen, dat Nes inderdaad onderdeel is van de gemeente Amstelveen.

Soms wel een nadeel dat Groot-Amsterdamse denken. Maar ja..... Nes.

volgt een uitleg over de betekenis van het veertig uren gebed. De kapelaan eindigt zijn uitleg met de wens:

“Laten we ons in ons gebed met de noden van hen allen verenigen, en vurig bidden om zegen over onze toekomst,

1891 - 2016: 125 jaar Sint Urbanuskerk - Nes aan de Amstel - jubileumkrant

BIJLAGE I. De in Nes aan de Amstel gevestigde bedrijven.

A. Winkels.

Amsteldijk-Zuid

130 G. Homan	kruidenierswaren
151 J. Westerbos	brood en banket
153 Fa. Wed. M.Gels	textiel
154 P. den Haan	kruidenierswaren
158 C. van Rijn	slagerij
172 H.C. Nieuwendijk	kruidenierswaren
180a J.P. Houtkamp	melk, boter, kaas
180b J.Touw	aardappelen, groente, fruit

B. Overige bedrijven.

Amsteldijk-Zuid

92 C.J. de Leede	fouragehandel ')
94 J. van Barneveld	veehandel ')
100 A.H.W. Kauling	tandtechnisch bedrijf ')
105 De Zwarte Kat	café ')
135 A.Jongeling	rijwielreparatie
149 C.A. Nieuwendijk	expeditie
152 C.B. Schouten	smederij
161 N.J. v.Vliet & Zn	timmerbedrijf
162 G.Cornelissen	café
167 W.J. Kerkhoff	schoenreparatie
170 H.A. Winter	schildersbedrijf
171 H.G.P. van Schaik	aannemer-metselaar
172 P.P. Nieuwendijk	handel in landbouwwerktuigen
174 G.A. v.d. Kroon	inleggerij
177 P.J. Nieuwendijk	oliehandel
179 J.Th. van Beek	kleermakerij
179b A. van Beek	kleermakerij
180c W.A. Nieuwendijk	grossierderij in levensmiddelen
205 De Rode Paal	café ')
206 C.W. Basse	veehandel ')

') Omgeving Nes (C.B.S.-indeling)

Oliehandel „DE TOEKOMST“

 Oliën voor huisbrand en industrie
 Speciaal adres voor allestook
 (ook vaten van 100- en 200 liter)
 Depot Calpam gas

NOTA voor *Dr. Compier*
10-10 1950
200 k. Touwkat 34-

Melkinrichting v/h „DE EENDRACHT“
 FABRIEKEN : Nes aan de Amstel en V. Ostadestr. 403-411 AMSTERDAM
 TELEFOON : 22661, 27694

AMSTERDAM 19

REKENING voor
 voor aan UEd. geleverd.

Schuld vorige week.

M.	<i>200 k. Touwkat</i>	<i>9000</i>
D.	<i>W. de Haan</i>	<i>3648</i>
W.	<i>W. de Haan</i>	<i>4588</i>
D.	<i>1962</i>	<i>3726</i>
V.	<i>1964</i>	<i>3726</i>
Z.o.		
Z.a.	<i>3726</i>	

Voldaan J. 8.6.25

H. G. P. VAN SCHAIK
 METSELAAR - AANNEMER
 AMSTELDIJK-ZUID 171
 NES A/D AMSTEL
 TELEFOON (K 2974) 206 - POSTREKENING 282051
 Bank: Coöperatieve Boerenleenbank Amstelveen

Oliehandel „DE TOEKOMST“

 Oliën voor huisbrand en industrie
 Speciaal adres voor allestook
 (ook vaten van 100- en 200 liter)
 Depot Calpam gas

NES A. D. AMSTEL

Melkinrichting v/h „DE EENDRACHT“
 FABRIEKEN : Nes aan de Amstel en V. Ostadestr. 403-411 AMSTERDAM.
 TELEFOON : 22661, 27694

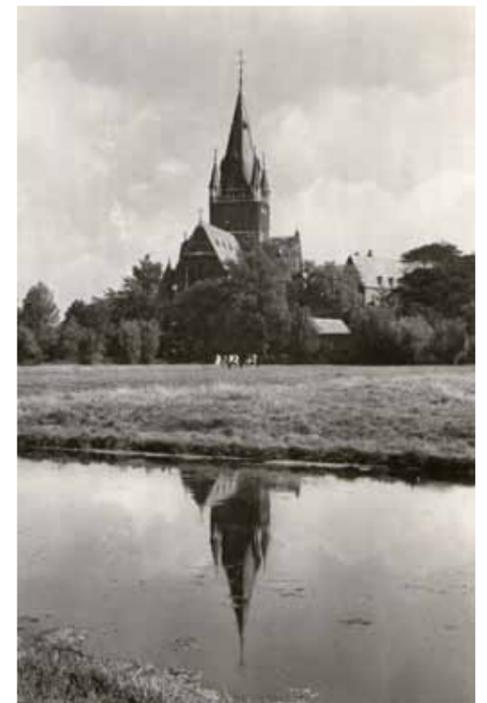
P. Nieuwendijk
Amsteldijk-Z. 172
NES A.D. AMSTEL
Tel. K. 2974-221
Giro 430914

**Land- en Tuinbouwbenodigdheden
Huishoudelijke artikelen**

C. B. Schouten
NES AAN DE AMSTEL
HOLL. EN LANDBOUWBEDEIJ. - AUTOGENISCHE LASRIJCHING

Rekening van *Mevr. H. J. Schouten* 1 Jun 1931

12	van kofsch. nieuw geplaat met water en plaat aangebracht	2.10
21	van liet i. kofsch.	2.00
30	van schiedel	0.15
1	van schilderen	0.70
1	van liet kofsch. nieuw van aangebracht	5.00

**ELECTRISCHE BROOD-, KOEK- EN BANKETBAKKERIJ
L. A. WESTERBOS**

NES a. d. Amstel, 1931

FIRMA A. JONGELING
Luxe Verhuurinrichting
RIJWIEL HERSTELPLAATS

NES A.D. AMSTEL, TELEFOON (K. 2974) 239
April 1947

den 19

NOTA

voor *Stey Aardhuis van Rijn*
van *A van Tol*

125 Onder kroonbeelden 24.35

hebben gewonnen in een wedstrijd van de spaarbank?

- dat er Dinsdag tegenover de kerk een bijna verdrinken rijksdaalder zonder bezitter is gevonden (de eerlijke eigenaar kan hem terugontvangen van de kapelaan)

- dat het Vrijdag op 4 plaatsen in de kerk doorregende?
- dat er 16 October een uitvoering zal zijn op initiatief van de K.A.B.?
- dat de opbrengst van dit blad is bestemd om de stencilmachine voor onze parochie te behouden?
- dat het mogelijk is een jongen van elf jaar ondersteboven te schieten met een simpel propje papier ter grootte van een erwte?
- dat Mevr. Schouten voor een operatie in het ziekenhuis is opgenomen, maar het nu weer goed maakt?
- dat velen in het veertig-uregebed juist UW gebed hard nodig hebben?
- dat er in 1955 tot nu toe in onze parochie 11 nieuwe wereldburgers zijn bijgekomen, terwijl er 2 dadelijk onze voor sprekers zijn geworden bij Onze Lieve Heer?

om bescherming van onze parochiegemeenschap en het behoud en de versterking van het geloof daarin, om zegen over onze gezinnen en kracht in lijden, voor alle noden tenslotte van heel de kerk van Christus, die het nu toch zo moeilijk heeft.

Lost U elkaar zoveel mogelijk af in deze dagen, zodat de kerk niet leeg komt te staan?"

Voorts in dit nummer een stukje over het jeugdhuis, een nieuwe kerkverwarming, de oprichting van twee nieuwe bisdommen (Rotterdam en Groningen) zodat er in totaal zeven bisdommen in Nederland zijn, en een ledenavond van de Katholieke Actie voor meisjes (boven de 17 jaar). Een K.A. leidster uit Scheveningen zal deze avond leiden. Om kwart over zeven gezamenlijk vertrek vanaf de Nesser kerk.

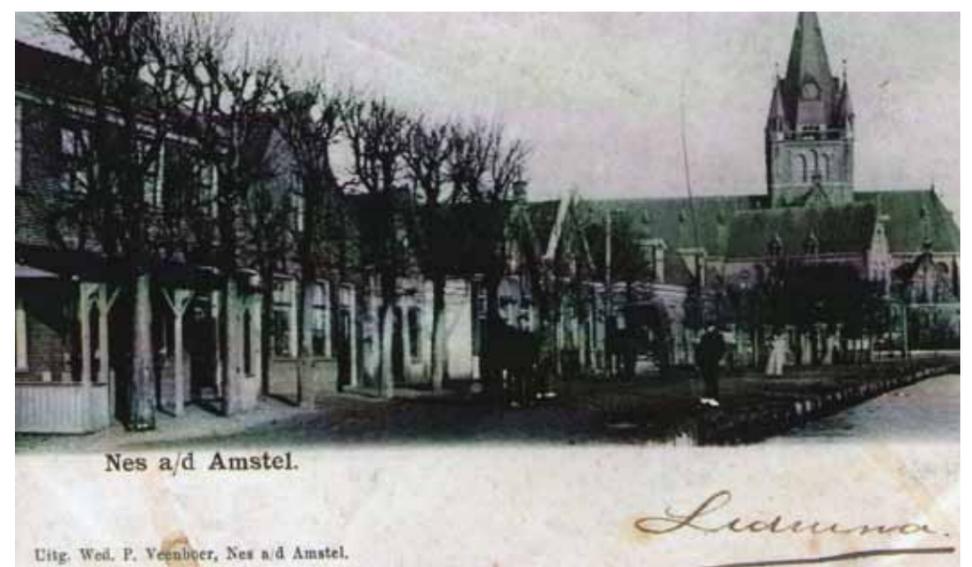
Op pagina 4 (het blad telde gewoonlijk vier pagina's) staat:

Wist U al....
- dat Ko Kerkhoff, Els Taat en Kees Rijnbeek de eerste, tweede en derde prijs

Op 23 oktober bericht de kapelaan dat de verkoop van "zijn" blad goed verloopt: ".... Ja, vorige keer heb ik verbaasd gestaan van de snelle afname: van de 150 exemplaren waren er na de vroegmis al 142 verkocht.

De dames van de handwerkclub zijn niet alleen bezig met breien, haken, borduren etc., maar pas geleden lazen zij elkaar ook voor uit een verzameling oude schriftjes en poesie-albums. Het volgende gedicht vonden zij erg herkenbaar:

*Heer ik bid U uit mijn keuken
Daar ik geen heilige kan zijn
Achter stille kloostermuren
Of in Afrika's woestijn
Of in lange meditatie
Als een vurige novice.
Maak mij heilig door 't koken
Door 't wassen van het servies.
Ik heb Martha's handen nodig
Maar Maria's hart nog meer.
Bij 't poetsen van de schoenen
Zie ik Uw sandalen, Heer.
Ik zie ze gaan in Martha's woning
Als ik hier de vloeren boen
Neem dan deze meditatie
Want ik kan 't niet langer doen.
Gij die eens de mensen spijsde
Aan de oever van de zee
Neem het werk uit mijne handen
Dat ik in liefde voor U deed.*

HERINNERINGEN, door MEVROUW L. SCHRAMA

Oorspronkelijk kom ik uit Kockengen, trouwde met Dorus en woon vanaf 1955 in de Nes. Ik woonde met Dorus in het ouderlijk huis en mijn schoonmoeder heeft nog 20 jaar bij ons ingewoond. Dit is het zelfde huis waar ik nu nog steeds woon. Mijn schoonvader was al in 1952 gestorven op 60-jarige leeftijd en Dorus had toen de boerderij overgenomen. Ik weet nog goed dat pastoor Geukers in de Nes kwam en hij had een huishoudster genaamd Dora. Wij hebben hem door de jaren heen goed leren kennen. De pastoor heeft mijn schoonmoeder tot het laatst toe thuis bezocht en haar, tijdens haar sterven, begeleid. Pastoor Geukers had door de jaren heen een paar uitspraken die mij zijn bijgebleven zoals:

- Zwartkruis? Voor die is er geen hemel!
- Van mij mogen alle priesters trouwen, maar ik hoef niet!

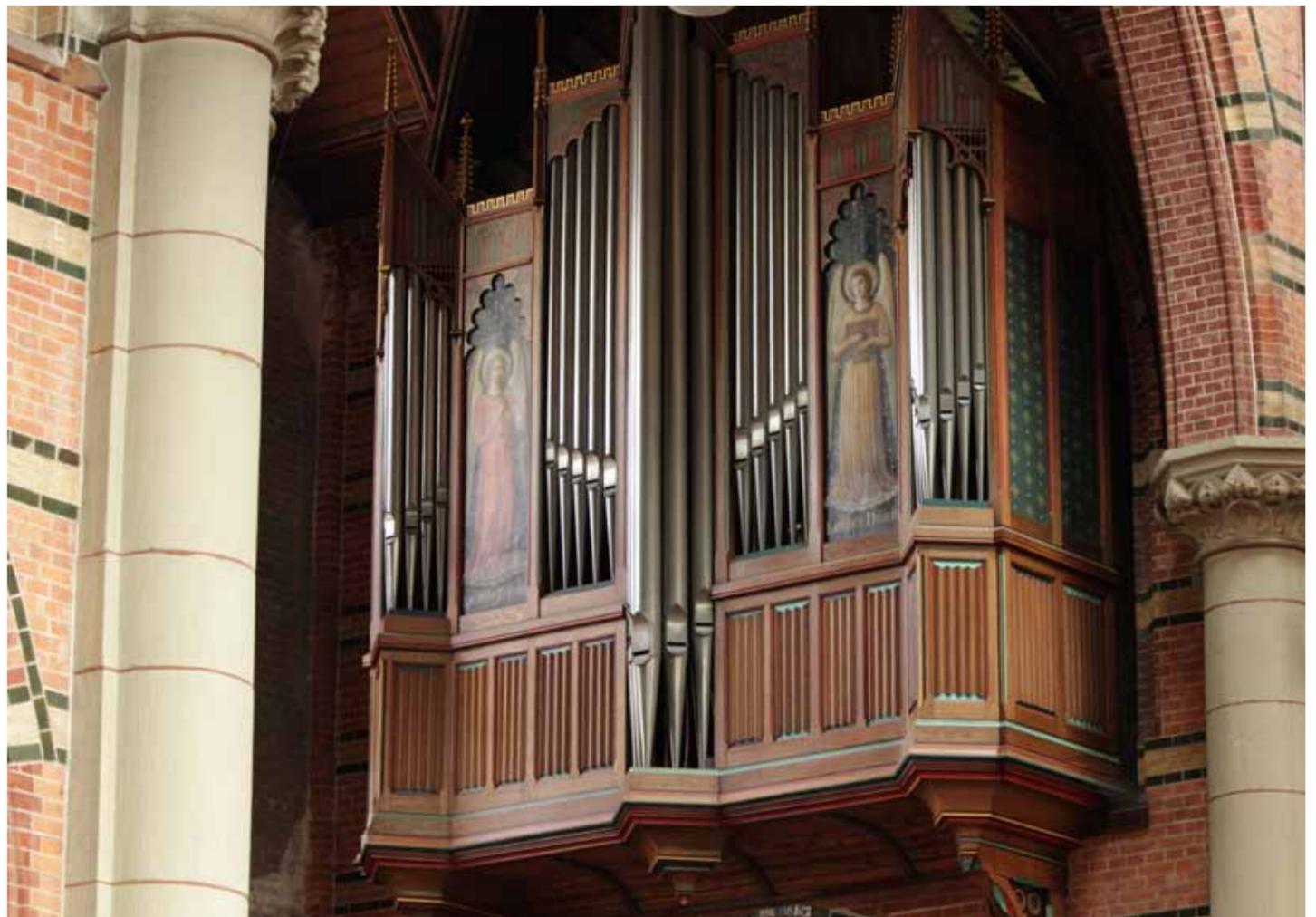
Op een dag kwam pastoor Geukers bij ons thuis om met Dorus te spreken en hij zei tegen hem, toen die net in zijn overall thuis kwam: "Zo, vanaf vandaag ben jij vice-voorzitter van het kerkbestuur". (Dorus had zich daarvoor helemaal niet opgegeven!) De pastoor wilde blijkbaar een frisse wind in het bestuur want hij heeft ook anderen op die manier benaderd. Dorus heeft vele jaren in het bestuur gezeten. Dorus was vaak weg voor een vergadering. Hij zat namelijk niet alleen in het kerkbestuur, maar was ook betrokken bij de LTB, de Melkunie, een huurderscomité, het Gerecht, het Dorpshuis en de Dorpsraad. Ondertussen hadden wij onze vijf kinderen gekregen, waar ik druk mee was.

De band met de kerk is er altijd geweest. Dorus heeft een broer (Jan), die op 12-jarige leeftijd naar het seminarie ging. Ook is Jan tien jaar in Rome geweest en heeft daarna, als missionaris van het Heilig Hart, veertien jaar op de Filippijnen gewerkt. Jan is nu 84 jaar en woont in Tilburg. Mijn schoonvader is jarenlang organist van de kerk geweest en Dorus heeft het al vroeg van hem geleerd. Als 12-jarige begon Dorus met het orgelspelen tijdens "het Lof". Later is Dorus de vaste organist geworden. Dan moest hij ook spelen tijdens een begrafenis.

In die tijd liep men, na het verlaten van de kerk, eerst met de kist een rondje om het kerkhof heen en dan pas naar het graf. Dorus normaal gesproken ook. Maar het is een keer gebeurd dat, door omstandigheden op de boerderij, hij geen tijd had om zich om te kleden voor de begrafenis. Hij kwam aanhollen, in zijn overall, is via de koordeur naar boven gegaan en heeft zo gekleed achter het orgel zitten spelen. Gelukkig kon men hem daar vanuit de kerk niet zien.

Het rondje lopen om het kerkhof en naar het graf heeft hij toen maar overgeslagen! Na het vertrek van pastoor Geukers is pastoor Van Rossum gekomen en daarna pastoor Verspeek.

Ik herinner mij dat de vader van pastoor Verspeek boswachter was in Asten. De pastoor wilde heel graag een open haard in zijn kamer op de pastorie. Dorus heeft, ondanks het protest van enkele bestuursleden, ervoor gezorgd dat dat gerealiseerd werd. Wat ik heel bijzonder vond was dat er een keer op de verjaardag van pastoor Verspeek, de fanfare uit Brabant in de kerk kwam spelen!

1891 - 2016: 125 jaar Sint Urbanuskerk - Nes aan de Amstel - jubileumkrant

Mobilisatie 1914. Fam. Hölischer met ingekwartierde militairen.

Achter het bord: Bernhard H., daarachter zijn moeder, links daarvan met pijp bakker Hölischer, daarachter zijn dochters Apolona en Katrien. Het meisje met de kat is dochter Susca. Op de kist vóór de bakker een meisje Fehr. s.e.e.o. Mevr. Hölischer draagt een Utrechtse kap zoals die door veel Nesser boerinnen werd gedragen. In tegenstelling tot de Noord-Hollandse kappen die in Bovenkerk gebruikt werden. Mevr. Donicie weet nog een plooi(strijk)ijzer te staan waarmee de kappen werden gesteven.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog noteerde pastoor Van den Oord:

"Er wordt veel, zeer veel verdiend - smokkel-handel in alles neemt met de dag toe - nooit gekende hoge prijzen worden bericht (om voor het nageslacht te bewaren: 1 mud tarwe 2 à 300 gulden - 1 schaap 500 gld - 1 pond boter 22 gld - melk 75 cent à 1 gld per liter enz.) - 't was wel verboden handel maar niet te stuiten. Geld had geen waarde - groot werden dan ook de giften aan de kerk - in 1943 bedroeg de kaarsenopbrengst + 2000 gld."

In het verslag van de vergaderingen van het kerkbestuur in 1956:

"Bij gelegenheid van z'n 25 jarig Priesterfeest 30 mei '56 heeft de pastoor de kerk voorzien van knielkussens, zodat alle parochianen nu een knielkussen bezitten".

Biechtweggetje.

Voor hun geestelijke zorg gingen vele christelijke onderduikers in de oorlogsjaren, ook wel protestantse, naar de pastoor van Nes. Er was een soort vluchtweg die begon achter een boerderij bij de Heemraadschapslaan in Amstelveen en dan via het zogenaamde Groenelaantje over de Nesserlaan heen op Nes aanging, dwars door de weilanden. Dat weggetje pakten de onderduikers, die meestal op de boerderijen zaten. Mevrouw van Groeningen, de vrouw van het hoofd van de school van Nes, had de organisatie van het illegaal bezoek aan de pastoor. De pastoor had een vast gebed. Hij bad ook voor de Duitsers.

Uit: Torenklanken

Staan van links naar rechts: Mevr. Jongeling, Cato van Oostveen, een meisje Versteeg, Geert den Blanken, Jans Kooyman, Jo Wesseling, mevr. Leijen en Nel Donicie. Zittend van links naar rechts: Marie van Groeningen, Pastoor van Oord, Matje Post en Dora de Rijk.

Het gezin Van Groeningen bij de school

Kerk en school waren zeer nauw verweven. Na een kerkdienst gaan de kinderen - meisjes als bruidje gekleed - in optocht terug naar school.

13. In 1894:

- Bij gelegenheid van het zilveren priesterschap van pastoor M. van Zanten gaf de gemeente het hoofdaltaar, geleverd door Cuypers, voor fl 5.000,- én de parketvloeren(!) van het hoofdaltaar en Mariakapel door Cuypers voor fl 900,- én 6 vergulde kandelaars voor het hoofdaltaar fl 650,- door de firma Fünnekotter.
- De pastoor gaf het Maria-altaar, geleverd door Cuypers, voor fl 2.100,-.
- "Adriana Egberts gaf 3 kleine + 3 grote geschilderde ramen van het hoofdaltaar fl 1.200,- (Voor overige ramen zie punt 23).

- Familie Fravaglino, Van Ginkel + Van Zanten de geschilderde ramen der Mariakapel fl 540,-. De ramen werden geleverd door Dobbelaer te Brugge.

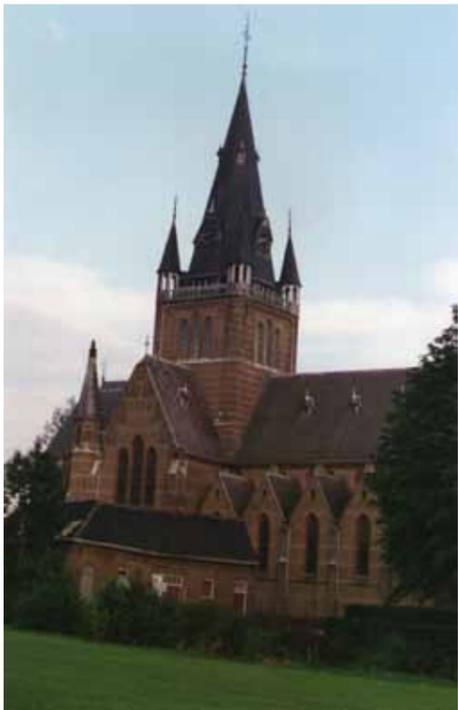
- De kerk kocht de brandvrije tabernakelkast. Cramer Elsenburg. Amst. fl 265,-.
- Een driestel van brocaat voor fl 340,- door Fünnekotter.

14. In 1895:

- Eikenhouten kast sacrisitie fl 820,-.
- Vaandel 'Martelaren van Gorkum' fl 150,- door Fünnekotter.
- Parketvloer doopkapel fl 150,- door Cuypers en ijzeren hek doopkapel fl 240,-, gesmeed door parochiaan Gerrit Schouten.
- Meer brocaat.

15. In 1896:

- Meer brocaat.
- de Gemeente gaf het altaar van het Heilig Hart, geleverd door Cuypers, voor fl 1.250,-

de kosterswoning die later gesloopt werd.

Maar toch durf ik het nog niet aan om het aantal te verhogen, want ik ben bang, dat U me dan ineens in de steek laat en plotseling samen af gaat spreken, dat er maar een uit Uw gezin een nummer koopt. En dat zou me te duur worden. Over een paar weken zal het wel duidelijk zijn, hoeveel exemplaren er nodig zijn."

Ook zeer tijdgebonden is de volgende hartenkreet van de kapelaan in zijn Torrenklanken:

"BEDROEVEND RESULTAAT?"

Op de oproep van het vorige nummer, om te komen tot een nieuwe Contactreeks, is zegge en schrijven 1 (één) aanmelding binnengekomen.

Ik wist niet wat ik verwachten kon, maar dit niet, hier had ik nooit aan gedacht.

Nu begrijp ik het wel, de concurrentie is groot, in alle randparochies is tegenwoordig een "instuif", en velen van onze jongeren zijn daar lid van, en wat zij bieden, kunnen wij onmogelijk. Dus op zich is het niet zo erg.

Maar wat ik wel erg vind is dit: heel de band met de parochie is zoek, is eigenlijk verloren: ik ben nu meer dan een jaar hier, en ik mis volkomen ieder contact met de jongeren van boven de

18, behalve dan het kleine groepje, dat ik regelmatig tref op de L.T.J. Dat spijt mij meer dan ik zeggen kan.

En wat nog meer is: de instuif is een goed ding, maar wees eens eerlijk, heeft ze eigenlijk geen dansmaniak van je gemaakt? Wie bezoekt ook regelmatig de andere avonden? Of trek je dan naar een andere toe, waar wel dansen is?

En was het nu werkelijk nodig, dat op de avond van het veertig-uregebed een grote groep zat te popelen in het lof, om naar de Kwakel te kunnen jekkeren, om daar de avond verder door te dansen?

Heus, dansen is goed, maar jullie moet toch begrijpen, dat dit een gebrek aan stijl verraadt, dat wel bedroevend is. Wie van jullie heeft het lef om eens een avond de gezelligheid thuis te zoeken met zijn vrienden? Denk er eens overna!"

In hetzelfde blad op pagina 4 is hoofdlieder J. Kummeling van Jong-K.A.B. wèl tevreden over de Nessese jeugd.

"De speurtocht ligt weer achter ons. Enthousiast is er door de jongens gezwogen om de opdracht uit te voeren.

De opkomst was ook prachtig. In de toekomst zullen we nog meer van zulke avonden organiseren. Hartelijk dank aan die families, die meegewerkt hebben om

deze speurtocht te doen slagen.

Op deze avond is er geconstateerd, dat er bij de meeste families wel animo bestaat voor het jeugdwerk.

Moge dit blijken door een grote toeloop van nieuwe leden. De volgende bijeenkomst is a.s. Vrijdag 28 October.

We houden dan onze algemene ledenvergadering, en beginnen om 8 uur precies. De agenda is heel belangrijk, het vermeldt o.m. Bestuursverkiezing en bespreking Winterprogramma (o.a. ouderavond en S. Nicolaasfeest.)

Tevens zullen we de vereniging een andere naam geven: bedenken jullie alvast een aardige naam: op de vergadering zal door stemming de naam gekozen worden.

Komen jullie vooral op tijd, het werkt zo storend om steeds voor laatkomers te onderbreken.

Nieuwe leden zijn op deze avond van harte welkom."

Zaterdagavond 12 November 1955 is er, in het Verenigingsgebouw, een heuse Missieavond in de Nes. "Dan komt onze oud-parochiane Sr. M. Thaddée (de Rijk) Witte Zuster van de Congregatie van Kardinaal Lavignerie een causerie houden over haar belevenissen in Noord-Afrika, geïllustreerd met gekleurde Dia-plaatjes.

Na de Pauze zal een andere zuster spreken over de missie in midden-Afrika. De toegang is gratis, maar in de pauze zal een kleine verloting worden gehouden ten bate van de Missie. U komt die avond toch ook? Want U heeft toch zeker belangstelling voor het missiewerk, vooral als er een oud-parochiane over komt vertellen?

Neen, die avond is niet voor kinderen! Die krijgen een aparte beurt op Vrijdagmiddag 11 November in de school. Daar hoort U nog wel van!

Van Groeningen

Een interessant nummer is ook dat van 6 november 1955. Ook deze wil ik u niet onthouden, vanwege de feiten en feitjes. En ook vanwege het Rijke Roomse Leven. Lees en verbaas u over een tijd welke zo snel achter ons ligt.

De kapelaan begint, na het welkomstwoord, met een herhaalde oproep.

1891 - 2016: 125 jaar Sint Urbanuskerk - Nes aan de Amstel - jubileumkrant

Maria van Langel

In Neerlangel aan de Maasdijk
daar staat 't kerkje van St. Jan
in mei is het een bloemenrijk
allemaal ter ere van Maria dan

het hele jaar is het kerkje open
Maria die is altijd thuis
je kunt er zomaar binnenlopen
en 'n kaarsje heeft ze wel in huis

't is zo hemels stil daarbinnen
een plek waar niets hoeft niets moet
je kunt er rustig zijn wat bezinnen
of je bidt simpelweg een weesgegroet

Maria biedt troost aan zoveel mensen
als een moeder voelt zij aan
al je pijn je zorgen en je wensen
haar moederhart weet het te verstaan

voorwaarden stelt Maria niet
ze heeft geen pakket van eisen
wees gewoon jezelf, meer niet
vertrouw maar dat zij een weg zal wijzen

je mag Maria alles vragen
en waar je moeilijk verder kunt
daar zal zij je helpen dragen
tot je het zelf alleen weer runt

een mens wil zo graag overzicht
maar hoeft 't wel alles op rij
'n liefdevol hart krijgt inzicht
als 't de tijd ervoor is, weet zij

verlaat je 't kerkje, zeg dan maar gewoon
Maria van Langel houdoe wa
doe vooral de groeten aan je zoon
en de ge bedankt bent de wette wa!

Eric van den Berg

In 1891 goot de firma Petit en Fritsen uit Aarle-Rixtel vier klokken voor de nieuwe Urbanuskerk. Drie ervan waren nieuw en droegen de namen Salvator, Maria en Jozef. Ze wogen respectievelijk 805, 341 en 239 kilo. Uit de oude kerk kwam een klok die werd omgegoten en de naam Urbanus kreeg. Hij woog 164 kilo. In de tweede wereldoorlog werden deze klokken door de Duitse bezetters in beslag genomen. In 1949 werden nieuwe klokken in de toren opgehangen.

De Heilige Familie: goude ende gheschildert

In 1886 komt er een nieuwe pastoor in de Nes; Martinus Andreas van Zanten. Vanaf het begin zet hij zich actief in voor de bouw van een nieuwe parochiekerk. Architect Jos Cuypers wordt aangehouden voor het ontwerp van de nieuwe kerk en de pastorie en in 1889 krijgt de gedreven bouwpastoor groen licht van de kerkmeesters en kan de bouw beginnen. Twee jaar later kan de Urbanuskerk al door de bisschop worden ingezegend. Van Zanten is daarna nog bijna tien jaar lang pastoor in Nes aan de Amstel en is zeer geliefd bij zijn parochianen. In 1898 vertrekt hij naar Amsterdam.

Pastoor van Zanten schenkt in 1893 de katholieke Kerk een eikenhouten reliëf met een voorstelling van de Heilige Familie. Inmiddels bevindt dit laat-middeleeuwse beeldhouwwerk zich in het Museum Catharijneconvent te Utrecht. Dit rijksmuseum voor religieuze kunst is in het bezit van een indrukwekkende collectie christelijke (kunst)objecten. De Heilige Familie van pastoor van Zanten behoort inmiddels tot de vaste collectie van het museum. Hoe en wanneer dit reliëf in het bezit van pastoor van Zanten is gekomen, is helaas niet bekend. Dat pastoor van Zanten een liefhebber was van religieuze kunst lijkt echter wel waarschijnlijk. In het Catharijneconvent bevindt zich namelijk nog een houten reliëf, De Kruisdraging, dat met financiële hulp van pastoor van Zanten in de kunsthandel aangekocht kon worden.

Het reliëf De Heilige Familie dat ooit onderdeel vormde van een meubelstuk uit een gildekapel, toont ons hoe de kleine Jezus een wandeling maakt aan de hand van zijn ouders Maria en Jozef. Maria is gekleed in een lang, geplooid gewaad en draagt haar mantel over haar arm. Ze houdt Jezus stevig bij de hand. In haar andere hand draagt ze een klein voorwerp wat moeilijk te identificeren is. Is het misschien een stukje speelgoed? In Jozefs hand is een staafje te ontwaren. Jezus draagt een kort tuniekje en wordt door Jozef bij zijn rechterhand gehouden. Het Christuskind is prominent in het midden afgebeeld en kijkt trouwhartig naar zijn moeder op.

Het tafereeltje wordt omlijst door enkele architecturale elementen die van boven afgesloten worden door een symmetrische boog. In het midden, recht onder deze boog kijkt God de Vader vanuit de wolken toe. Hij maakt met zijn rechterhand een zegenend gebaar. Twee engeltjes, die beiden een schild dragen, completeren het geheel. Op het schild van het rechter engeltje is de bijl van het Utrechtse bijlhoudersgilde te herkennen. Dit is het gilde van de houtbewerkers: zij die met de bijl werken. Dezelfde bijl vinden wij ook op het zegel van dit gilde.

De leden van de Heilige Familie, Maria, Jozef en Jezus waren de patroonheili-

gen van het bijlhoudersgilde uit Utrecht. Het was de gewoonte dat deze middeleeuwse beroepsorganisaties elk hun eigen heilige kozen. Zij probeerden daarbij zoveel mogelijk een heilige te kiezen die bij hun werkzaamheden paste. Zo werd Sint Jozef bijvoorbeeld de patroonheilige van de timmermannen en handwerkslieden. De evangelist Lukas zou volgens de overlevering Maria geportretteerd hebben en werd daarom de patroon van de schilders.

Het reliëf van pastoor van Zanten werd omstreeks 1510 door een onbekende beeldsnijder vervaardigd. In die tijd was het de gewoonte om houten beelden te beschilderen, het zogenaamde polychromeren. Deze beschildering gaf het beeld het gewenste realisme. Zonder de kleurige beschildering vond men het beeld niet

af. Het gebruik van goud duidt erop dat het om heiligen en verhalen ging met een verwijzing naar het hemelse. Rood en blauw zijn overigens kleuren die veelvuldig gebruikt werden. Veel van de beelden uit deze periode hebben overigens hun beschildering verloren. De omstandigheden waaronder de beeldhouwwerken bewaard werden, waren niet altijd even gunstig. In de meeste gevallen is de beschildering echter opzettelijk verwijderd. In de zeventiende eeuw ontstond namelijk de opvatting dat de houten sculptuur het echte kunstwerk was en de polychromie slechts decoratie. Nog tot in de eerste helft van de twintigste eeuw werden de beelden daarom van hun kleuren ontdaan.

Dit gebeurde ook bij De Heilige Familie. Het beeld bevat sporen van verschillende tinten rood, blauw, groen en wit. Ook zijn er resten van vergulding aanwezig.

Op de wolken zijn er restjes oranje, rood, blauw, wit en helderrood gevonden. Sporen rood duiden erop dat het tuniekje van Jezus en de kleding van Maria in roodtinten geschilderd waren. In oorspronkelijke staat moet het beeld een kleurige en levendige aanblik gegeven hebben.

Het vroeg zestiende-eeuwse houten beeld heeft in de loop van de eeuwen ook enige beschadigingen opgelopen. Zo is er sprake van enkele breuken en de gezichten van Maria, Jozef en Jezus zijn behoorlijk afgesletten. Ook het gezicht van God de Vader heeft de tand des tijds niet goed doorstaan. Maar ondanks de slijtage en het ontbreken van de kleuren spreekt het reliëf nog steeds tot de verbeelding!

Angelica Overwater, maart 2016

Reliëf van De Heilige Familie

Voor dit artikel werd gebruik gemaakt van de volgende bronnen/publicaties: Slokker, Nico, *Ruggengraat van de stad. De betekenis van gilden in Utrecht, 1528-1818, Amsterdam 2010* – Steyaert, John, *Laat-gotische beeldhouwkunst in de Bourgondische Nederlanden, Gent 1994* - www.catharijneconvent.nl - www.heiligen.net - www.onh.nl

Zegel van het Bijlhoudersgilde met dezelfde bijl als op het houten reliëf van pastoor van Zanten, ca. 1500 (Centraal Museum, Utrecht)

Voorbeeld van een houten beeld uit de zestiende eeuw waarbij de beschildering nog intact is.

HERINNERINGEN aan de PAROCHIE IN NES AAN DE AMSTEL, door PASTOR J. DE JONG

Tijdens de Kerstvakantie in Nederland werd ik gevraagd om een stukje te schrijven in de Jubileumkrant voor het 125-jarig bestaan van de Kerk in Nes aan de Amstel. Daartoe geef ik graag mijn bijdrage. "Wat betekende de Nes en de Kerk voor mij toen en nu?"

Op de dag van mijn geboorte, 17 november 1937, werd ik vanuit de Ronde Hoep polder naar de Nesser Kerk gebracht om door Pastoor Van Oord gedoopt te worden. Naar verluidt was het een koude dag en daarom werd ik door mijn vader met paard en kerkwagentje via Ouderkerk vervoerd. In die tijd werden pasgeboren baby's zo spoedig mogelijk gedoopt. Dat is nu gelukkig veranderd zodat de moeder ook bij de doopviering van haar kind aanwezig kan zijn.

Vanaf de boerderij en vanuit de polder is de "kathedraal" van het Amstelland goed zichtbaar. Van jongs af aan konden we de klokken van de kerk horen luiden. Bij het luiden van de klok van twaalf uur, tezamen met het Angelus, wisten alle boeren die op het land werkzaam waren

Veertig Uren Gebed dat jaarlijks in de kerk werd gevierd. Het Allerheiligste was de hele dag in de grote zilveren monstrans op het altaar uitgesteld te midden van talloze brandende kaarsen en bloemen. Tijdens een aanbiddingperiode, terwijl de zonnestrallen door de glas en loodramen kwamen, werd ik getroffen door Gods aanwezigheid en voelde ik me geroepen om priester te worden.

Ik liep een tijdje met dat idee in mijn hoofd rond. Ik sprak er met mijn vader over. Hij gaf mij de raad om met de pastoor te gaan praten. Ik had ook mijn twijfels voordat ik die stap deed. Ik was bang dat ik niet "heilig" genoeg zou zijn. Ik kon af toe ook wel katekwaad uithalen. Ik schaatste graag. Dat had ik al vroeg van mijn vader geleerd. Ook had ik mijn oog op een of twee meisjes in de klas. Ik hielp mijn vader vaak met koeien melken. Mijn grootvader gaf me altijd complimentjes over mijn melkvaardigheden en zag wel een toekomstige boer in mij. Maar het idee om priester te worden bleef aan me knagen. Van meester Van Groenigen kreeg ik bijlessen in Frans en Nederlands. Ik studeerde graag. Uiteindelijk heb ik

*Familie de Jong
in de Rondehoep
22 maart 1964*

dat het tijd was om naar huis te gaan voor het middageten.

De dag van mijn eerste Heilige Communie kan ik me nog herinneren. Juffrouw Pohl had de eerste klas goed voorbereid. Enkele jaren later werden we door Mgr Huibers gevormd. Als patroonheilige voor dit Sacrament koos ik de heilige Martinus van Tours. Deze heilige had als soldaat de helft van zijn mantel met een arme man gedeeld.

Een grote indruk maakte op mij het

een gesprekje met de pastoor op de pastorie gehad. Ik herinner me hem als een vriendelijke en kalme man. Hij moedigde me aan in mijn plan en nam contact op met de Congregatie van de Priesters van het H. Hart, die een klein seminarie had in Bergen op Zoom.

Een oom was ingetreden bij deze Congregatie en na zijn priesterwijding in 1947 als missionaris naar Argentinië vertrokken.

Op 26 april 1950 vertrok ik naar Bergen

op Zoom om daar een drie maanden voorbereidende klas te beginnen tezamen met zeventien andere seminaristen uit alle delen van het land. Ik herinner me mijn eerste grote reis met de trein vanaf het Centraal Station in Amsterdam naar Bergen op Zoom nog levendig. Met een traantje in mijn ogen nam ik afscheid van mijn ouders en mijn broers en zussen.

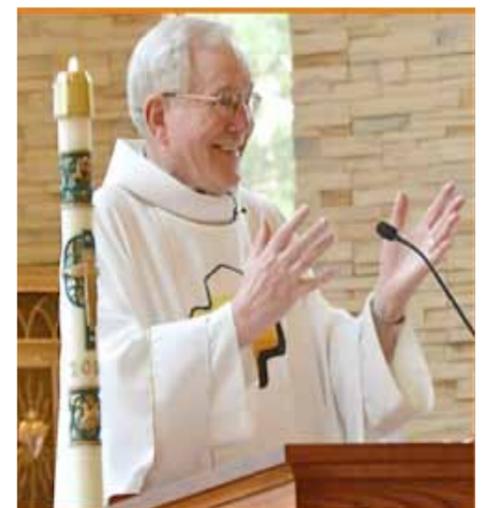
In de loop der jaren bleef de Nes mij trekken. Tijdens mijn studiejaren kwam ik enkele malen per jaar thuis op vakantie en woonde de H. Mis bij in de Nes. Ook

hielp ik op de boerderij nog vaak mee met hooi bouwen of graskuilen.

Op 7 maart 1964 werd ik te Nijmegen priester gewijd en heb daarna mijn eerste plechtige H. Mis gedaan in de Urbanus parochiekerk. Heel de parochie was er bij betrokken. Het kerkkoor zong onder leiding van meester Baas. Zelfs de burgemeester van Ouder Amstel kwam naar de receptie.

Tot mijn grote verrassing werd ik door de Provinciale Overste aangesteld om door te studeren in de moraal theologie in Rome. Het was de boeiende tijd van het Tweede Vaticaans Concilie, waar ik ooggetuige was van de twee laatste sessies. Tijdens mijn jaarlijkse vakanties in Nederland had ik vaak interessante gesprekjes met pastoor Van der Lugt, die erg geïnteresseerd was in de theologische ontwikkelingen van die tijd.

In 1969 werd ik uitgenodigd door onze Congregatie om in de Verenigde Staten

moraaltheologie te komen doceren aan het Sacred Heart Seminary in Hales Corners, Wisconsin. Na vijf jaar lesgeven heb ik tweeëntwintig jaar in twee ziekenhuizen in Milwaukee en Houston gewerkt als ziekenhuispastoor en als supervisor in de klinische pastorale vorming voor pastores. In mijn latere jaren ben ik ook drie jaar novicenmeester geweest in Chicago. In 1999 ben ik teruggekeerd naar het seminarie in Hales Corners, eerst als leraar en tenslotte ook nog als rector.

Sinds 2012 ben ik met emeritaat. Ik woon nu in een huis voor senioren paters en broeders, waar het goed wonen is. Gedurende mijn zevenveertig jaren in de VS ben ik wel 'veramerikaniseerd', ten goede of ten kwade. Ik ben een man van twee landen geworden. Ondanks dat voel ik me sterk verbonden met mijn oorspronkelijke parochie waar ik ben opgegroeid. Ze blijft een anker in mijn spiritualiteit, waar ik me thuis voel.

Ik koester dierbare herinneringen aan de mooie vieringen van mijn veertig- en vijftig- jarig priesterjubileum in de Nesser parochiekerk. Steeds word ik met open armen ontvangen. De laatste jaren heb ik vaker op uitnodiging van Pastoor Samuel mogen voorgaan in de Eucharistieviering in de Kerk. Nu ik met emeritaat ben en vaker in Nederland op bezoek kom, ben ik meer beschikbaar om voor te gaan in de Eucharistievieringen in de Nes, met name met Kerstmis 2015. Dan ontmoet ik vele oude bekenden, met wie we "oude koeien" uit de sloot halen, en over schaatsen en voetballen praten.

Jan de Jong, S.C.J.
Sacred Heart at Monastery Lake
7330 S. 108th street
Franklin, WI 53132
USA

Met vreugde vier ik het 125-jarig jubileum van de Urbanus Kerk mee. Ik bid dat God de parochianen en vrienden van de Urbanus met Zijn genade en barmhartigheid blijft omhullen. Er is een veel belovende toekomst voor de parochie. Ik wens U allen een prachtig feest toe.

- Uit het sieradenfonds zes a jour bewerkte kandelaars en kruis van cuivre poli fl 320,- door Fünnekotter.

16. In 1897:

- Kruis en kandelaars voor het Heilig Hart altaar door firma Polders te Kaevelaar voor fl 110,-.

17. In 1898:

- 2 Candelabers of Kaarsenstandaards gesmeed door Gerrit Schouten a fl 200,-.

- Koperen monstrans door pastoor Droog fl 150,-.

- Beeld St Cecilia door zangkoor, gemaakt door den heer Maas te Haarlem fl 200,-.

- kazuifel met medaillon van de H. Urbanus door de Gemeente, geleverd door Fünnekotter.

18. In 1899:

- "De gemeente (sieradenfonds) gaf een schoon tegeltableau in de doopkapel volgens tekening van Joseph Cuypers uitgevoerd door de plateelbakkerij van de Heer Rozenburg te 's Gravenhage a fl 600,-".

19. In 1902:

- Een gotiek zilveren Godslamp ter waarde van fl 500,-, geschonken door Petrus Schrama en Anne Maria Kiebert, vervaardigd door Jan Brom te Utrecht.

- Maria den Blanken gaf het tweede deel van de parketvloer in het priesterkoor fl 1.050,-.

- Jos Cuypers tegels uit Mettlach (Villeroy en Boch...?).

20. In 1904:

- Naar aanleiding van het zilveren priesterfeest van pastoor M.P.R. Droog, schonk de parochie "der Kruisweg ter waarde van fl 6.000,-. In porselein-tegels

gebakken door de firma Brantjes te Purmerend volgens de tekening schilderij van Joseph Cuijpers. Een geheele statie schonken:

1. de pastoor MPR Droog
2. H. v.d. Kleij & Maria Heemvoorden
3. Theodorus Erkelens & Cecilia v. Wijngaarden
4. Maria den Blanken
5. Gijsbertus & Agnes de Jong
6. het zangkoor
7. Henricus van Vliet
8. Joannes v Muijen & Maria van Montfoort".

- Geschilderde en gebeeldhouwde kruis gegeven door Gijsbertus en Agnes de Jong; vervaardiger de firma Cuypers te Roermond voor fl 185,-.

- De preekstoel geschonken door Maria den Blanken, pastoor Droog, Joannes Waardenburg en Petrus de Wit; vervaardigd door firma Cuijpers voor fl 4.000,-. De leuning gesmeed door parochiaan G Schouten fl 300,-.

- Het wit marmeren hek van de St Antoniuskapel geschonken door Gijsbertus en Agnes de Jong, gemaakt door J.P. Maas te Haarlem voor fl 475,-.

- Vloer in het schip der kerk geschonken door H. van Vliet, Maria den Blanken en de parochie. "Volgens tekening van Theo Molkenboer werden de tegels in Engeland gebakken in de fabriek. De vloer werd door bemiddeling van de heer Arnold Heijstee te Amsterdam geleverd voor de som van fl 2.650,-. De "Benedicite" of lofzang van de drie jongelingen in den Babylonischen oven is erin uitgebeeld".

- De "drie groote gebrandschilderde ramen, voorstellende 'het laatste oordeel', 'het bezoek van keizer Maximiliaan van Oostenrijk aan de Heilige stede Amsterdam',

HERINNERINGEN, door AB RIJNBEEK

Ik ben in 1955 misdienaar geworden, nadat ik mijn Eerste Heilige Communie had gedaan bij Pastoor Redeker. Het schoolhoofd was meneer Van Groeningen, bij hem kon je nog wel eens een geintje uithalen. Ik ben de rest van de lagere schooltijd misdienaar gebleven. Wil Nieuwendijk heeft mij opgeleid.

Van maandag tot en met zaterdag waren er twee misdienaars nodig. Er was iedere dag om 07.00 uur een mis en dan om 08.00 uur de schoolmis die een half uur duurde. Op zondag waren er 4 misdienaars voor de mis van 07.30 uur en om 10.00 uur.

Iedere zondag ging je met de pastoor met het wijwater door de kerk, ik heb dan ook de nodige druppels over mij heen gekregen. Wij haalden het geld op voor de kaarsen en de kerkmeesters haalden de collecte op door middel van een lange stok met een zak eraan en er werd ook het zogenaamde armengeld opgehaald. De mannen zaten rechts, de vrouwen links in de banken. De vrouwen droegen een hoed of een sjaal.

De priester stond voor het hoofdaltaar met zijn rug naar de kerk toe, maar preken deed hij vanaf de preekstoel. Wij waren standaard gekleed in een zwarte toog met een witte superplie erover, op hoogtijdagen waren er ook togen in het rood. Wij knielden op een kussentje op de eerste trede voor het altaar, later kwamen er de ronde kruikjes.

Op het altaar stond het Evangelieboek op een zware standaard, die moesten wij, misdienaars, twee tot drie keer tijdens de mis verplaatsen. Dat was best zwaar werk voor een klein ventje.

De missen werden altijd in het Latijn gehouden en wij hadden een kaart waarop alle gebeden en antwoorden stonden, zowel het Latijn als in het Nederlands, dan wist je tenminste wat er gezegd werd. Alleen waren die kaarten nogal glad en schoten dus wel eens uit je handen. Als je pech had schoof het precies door de kier van de altaartrap en was je de kaart dus mooi kwijt. Zo'n jaar of drie geleden kwamen er toevallig wat oude boekjes en kaarten te voorschijn tijdens een schoon-

maak. Misboekjes zoals tegenwoordig hadden wij niet, ieder nam zijn of haar eigen zondagsmissaal mee.

Daar bewaarde je ook de bidprentjes in. Ik herinner mij vooral pastoors Van Oord, Van de Lugt, kapelaan De Wit en pastoor Geukers.

Pastoor Van de Lugt was iemand die vrij ongeduldig was, hij had een "kort lontje". Als ik tijdens de mis iets niet goed had gedaan was dat aan zijn gezicht goed te zien.

Na afloop kreeg ik in de sacristie dan duidelijk te horen wat er anders had gemoeten.

Nee, geintjes hebben wij bij hem niet uitgehaald, wij hadden te veel ontzag voor die man.

Als misdienaar diende je ook aanwezig te zijn bij speciale gebeurtenissen, daar kreeg je vrij van school van. Ik herinner mij goed de eerste missen van de net gewijde priesters: Jan de Jong, Antoon van Schaik en Jan Schrama. Maar er waren ook begrafenissen.

Wat indruk gemaakt heeft was de begrafenis van een kind van Schouten, ik dacht dat die verdronken was. Zo'n kinderbegraving noemden we een Engelenmis. Wij misdienaars moesten de kleine baar met het kistje naar het graf dragen.

Wat ik leuk vond waren de trouwmissen waarbij wij moesten dienen, waarschijnlijk vooral omdat wij dan bruidssuikers kregen en wij kregen ook vrij van school. Ieder jaar werd er voor de misdienaars een aparte collecte gehouden, daarvan gingen wij dan een dagje uit zoals naar Oud-Valkeveen en de Efteling. Daar gingen wij dan met tien, twaalf kinderen heen.

In die tijd had je regelmatig processie, die liep je in de kerk of in het kerkebos.

Vier misdienaars liepen met een stok van de baldakijn en daaronder liep de priester met de monstrans en zwaaiden men wierook. Je moest er goed voor zorgen dat het baldakijn altijd strak gespannen stond, anders zakte die in. Ook waren er verschillende vaandels die dan meegevoerd werden door een afgevaardigde

van de betreffende groep. Die moesten goed uitkijken dat ze met de vaandels de lampen niet raakten.

Met Kerstmis had je na de nachtmis drie dageraadmissen, één met de kapelaan, één met de priester en één met een priesterzoon als die toevallig thuis was. Na het Tweede Vaticaans concilie kwam het huidige altaar en kon de priester, tussendoor, op de stoel zitten. Wij moesten er dan voor zorgen dat het kazuifel over de leuning gehangen werd.

Ik herinner mij ook dat met Witte Donderdag de priester de voeten ging wassen van de misdienaars. Nou, daar hebben wel eens een paar zwarte voeten tussen gezeten hoor!

Op bepaalde avonden werden er aparte missen gegeven bij zowel het Heilig Hart altaar als bij het Maria altaar. Daar werden met gordijnen een gedeelte afgezet

en had je een kleine, knusse kapel.

Er kwamen oudere misdienaars, de zogenaamde acolieten. Die waren ongeveer twintig jaar oud. De eerste lichter bestond uit mijn broer Kees, Jan Westerbos, Ge van Groeningen en Herman Fontijn. Jan was vroeger misdienaar geweest, de rest niet. Dat was voor zowel de misdienaars als de acolieten in het begin wel wennen en liep het niet altijd zonder wrijving. Maar alles went.

Ten tijde van pastoor Verspeek waren er op een gegeven moment geen misdienaars meer, toen de kinderen van de families Keizer en Van Schaik stopten. Toen zijn Cock van Schaik en ik als acoliet "van stal gehaald" en dat doen wij tot op de dag van vandaag, samen met mijn zwager Casper.

Op dit moment zijn er drie kinderen die door Cock opgeleid zijn tot misdienaar.

HERINNERINGEN, door DE HEER M. DEN BLANKEN

Ik ben 92 jaar geleden geboren in de Nes. In mijn tijd had je niet alleen een pastoor, maar ook kapelaans. Op één gezin na, was iedereen in de Nes katholiek.

Op de lagere school in de Nes was het de gewoonte om iedere morgen eerst (nuchter) naar de kerk te gaan. Dat werd dan ook strikt bijgehouden en stond zelfs op je rapport.

Ik heb daar een tien voor gekregen ... de enige tien die ik ooit op mijn rapport gehaald heb!

Vorbereiding op de eerste communie kreeg ik op school van juffrouw Bon.

De school had een centrale kolenverwarming .

Naast de kerk stond de kosterswoning van koster Van Tol, een paardenstal en een garage waar de zogenaamde "doden-

wagen" stond. Er was land van de familie Wesselingh gekocht voor het aanleggen van het kerkebos, dat nu kleiner is door uitbreiding van de begraafplaats.

De kerk was ook in het bezit van "kerkschappen", die verdeeld werden over de diverse boerderijen. Wij hadden er ook een paar.

Er waren in Nes verschillende verenigingen zoals de naaikrans en de padvinderij. Als boer kon je lid worden van de LTB. Je ging ook naar de kerk voor de oogstdankvieringen.

Koster Van Tol zat in de kerk op een stoel naast de bel. Sommige kerkgangers zaten op een vaste "eigen" plaats. Die kon je voor één jaar kopen. Hoe meer vooraan je zat, hoe duurder de plek. Mannen en vrouwen zaten niet naast elkaar in de kerk. De mannen zaten rechts en de vrou-

wen links.

Tijdens de oorlogsjaren heeft de Nes niet zo veel te verduren gehad. Wij hebben vijf weken lang Duitsers ingekwartierd gehad in onze schuur. De Duitsers hebben de vier kerkklokken uit de toren gehaald. In het land werden zoeklichten en een mitrailleur neergezet en het land werd met draad afgezet. Die draad heb ik wel eens stuk gereden.

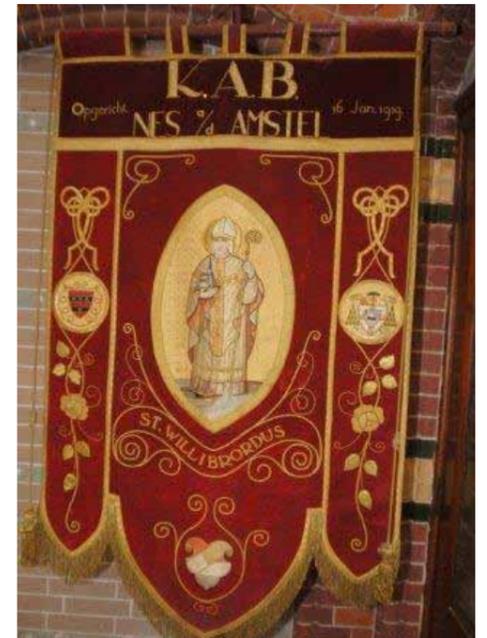
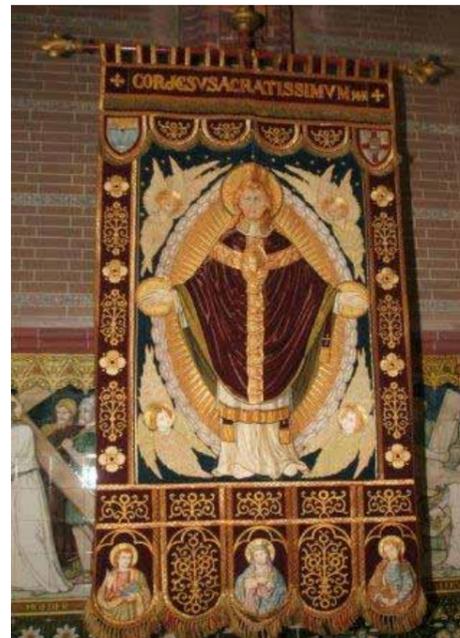
Tijdens de hongerwinter zijn er wel eens mensen op voedseltocht bij ons op de boerderij aangekomen. Wij gaven hen dan wat eten mee en men mocht in de schuur overnachten.

Tot wij op een keer 's morgens broodkorsten ontdekten die achter de koeien waren neergegoid! Zoveel honger hadden ze dus blijkbaar niet! Als je echt honger

heb dan eet je die korsten wel op. Had die korsten dan anders aan de koeien gegeven, in plaats van in de mest te gooien!

De enige ernstige gebeurtenis die ik mij kan herinneren is dat de bakkersknecht van bakker Westerbos op de Nesserlaan gefusilleerd is. Op die plek staat nu een gedenkteken.

Van de verschillende pastores, die ik heb meegemaakt, kon ik het beste met pastoor Geukers opschieten.

In tegenstelling tot de Eerste Wereldoorlog bleef het niet bij overlast door inkwartiering van soldaten. Nu voltrokken zich boven hun hoofden luchtgevechten en op de grond voelde men de bezetting aan den lijve met alle ellende die daarmee gepaard ging.

Amsterdammers kregen bij mevrouw Van Wijk op de bankjes voor de boerderij te eten, en onderduikers zochten hier in Nes een goed heenkomen. Een tijd van grote spanning. Zo werd op koninginnedag een letter W met een kroon erboven op de Amstedijk geschilderd. NSB'ers plakten daarover pamfletten waardoor de gemoederen zeer verhit werden. Kordaat optreden van een buurtbewoner voorkwam zeer grote problemen.

De bombardementen op Schiphol leverden een direct gevaar op. In 1944 vielen 4 bommen in het land achter de schuur van Arie van Oostveen. Deze bommen boorden zich metersdiep in de grond waar zij op de zandlaag tot ontploffing kwamen. Het liep allemaal goed af. De fiets van de heer Wesseling was zo plat als een dubbeltje en de sloffen van Mevr. Beukeboom zaten meters diep in de grond. De omstanders zaten onder de modder maar bleven ongedeerd.

In het vorig jaar zijn in de polder achter de Zwarte Kat nog resten van een Engelse Halifax bommenwerper opgegraven. In de nacht van 16 op 17 juni 1944 was dit vliegtuig met zeven bemanningsleden bij terugkeer van een bombardementsvlucht boven Duitsland, aangeschoten en bij de Kat neergestort.

In de oorlog waren al delen van het vliegtuig geborgen maar nu werd de berging grootscheeps aangepakt. Een operatie die ongeveer 2 miljoen gulden heeft gekost. De stoffelijke resten van bemanningsleden en identiteitsplaatjes, een motor, een landingsgestel en vele onderdelen zijn geborgen.

"Op de dringende oproep om meisjes, die willen meewerken aan het kerkschoonmaken (één ochtend in de NEGEN weken) heeft zich één helpster gemeld. Groep B, die nu aan de beurt is, telt dus nu drie helpsters, maar die kunnen het niet af, en het werk moet weer uitgesteld worden. Wie slaat er toch mee de handen in elkaar?

Maar geef je dan vlug op, het is nodig!!

Ook de Willibrordus zondag krijgt de aandacht van de kapelaan:

"a.s. Zondag, de eerste zondag na het feest van de H. Willibrordus, de grondvester van ons geloof in deze streken en de patroon van ons land, zal de jaarlijkse collecte worden gehouden voor het binnenslands Apostolaat, dus voor de verbreiding van de katholieke kerk onder de ongelovigen en andersdenkenden van ons eigen land.

Dit belangrijke werk, dat zo grote resultaten bereikt (wist U, dat alleen in 1954 1525 volwassenen in de katholieke Kerk werden opgenomen, waaronder verschillende Dominee's?) verdient onze grote steun.

Want ook in Nederland vindt de missiонер een groot arbeidsveld.

Het nieuwe bisdom Groningen, dat de provincies, Groningen, Friesland, Drente en de gehele Noord-Oostpolder gaat omvatten, zal nog geen 100.000 gelovigen tellen.

In Groningen is 27% der bevolking bij geen enkele kerk aangesloten, in Friesland 23,4%.

En deze streken zijn toch allerminst slecht bevolkt, want de drie Noordelijke provincies telden in 1948 samen 1.187.376 inwoners. En in de andere provincies is de situatie niet veel beter. Zo is in Noord-Holland 34,1% onkerkelijk, in Amsterdam zelfs 45% (363.291 mensen zonder geloof). In totaal gaven bij de volkstelling in 1947 1.641.269 mensen op, dat zij tot geen enkele kerk behoorden, maar het aantal, dat in feite in geen kerk komt, is nog veel groter. Wist U dat tussen 1920 en 1930 ongeveer 45.000 katholieke mannen van hun geloof afvielen?

Het navolgende dagboek van de kapelaan is zeer het lezen waard.

Donderdag 20 October: een drukke avond. Bijeenkomst van de Vrouwenbe-

HERINNERINGEN, door DE HEER N. BAAS

Lida en ik komen uit Grootebroek. Mijn oudoom was pastoor Opmeer en mijn ouders kwamen regelmatig hier bij hem logeren. In 1954 kwam ik van de Pabo af en was daarna twee jaar dirigent op de Pabo en vier jaar in Westwoud.

In 1960 reageerde ik op een advertentie waarin in de Nes een schoolhoofd en koordirigent gevraagd werd. De toenmalige pastoor was pastoor Redeker. Mijn voorganger was de heer Van Groeningen. In die tijd was de pastoor niet alleen voorzitter van het kerkbestuur maar ook van het schoolbestuur. Toen wij hier zijn komen wonen bestond de kerk zeventig jaar.

Het vaste kerkkoor was het St. Cecilia herenkoor en bestond uit ongeveer twintig mannen, met Dorus Schrama als vaste organist. Het was belangrijk dat iedereen er was met de repetitie, als je niet kwam moest je "boete" betalen door geld te storten in de "boetepot".

Het koor zong alleen Latijns en Gregoriaans en zong altijd boven, op de koorzolder.

Het dameskoor mocht toentertijd alleen zingen op Maria-feesten en op de eerste vrijdag van de maand, dan was ik de organist. De eerste keer dat de twee koren samen zongen was toen pater De Jong net was gewijd en hij hier zijn eerste mis

opdroeg. Het dameskoor wilde wel vaker samen zingen, maar de heren waren niet enthousiast. Met pastoor Van der Lugt werd besloten dat we voortaan beneden zouden gaan zingen. Het hoofdaltaar werd toen niet meer gebruikt, maar het huidige altaar.

Onder leiding van pastoor Van der Lugt werd de katholieke Jozefschool een algemene school.

De verplichte "schoolmis" werd afgebouwd naar twee keer per week en stopte uiteindelijk.

Pastoor Van der Lugt was erg bij de school betrokken en deed ook mee aan allerlei activiteiten. Dagje uit naar het Amsterdamse bos waar wij slagbal speelden.... en hij deed volop mee! Als afsluiting van de lagere school ging ik met de kinderen van de zesde klas de kerktoren beklimmen en als zij boven naast de klokken stonden kon je ervan op aan dat de pastoor de klokken ging luiden. Leuk om te merken dat men vorig jaar het ritueel toren beklimmen met de schoolverlaters weer heeft opgepakt.

Op de zondag predikte de pastoor Van der Lugt vanaf de preekstoel en hij kon heel resoluut zijn, zoals toen hij erop stond dat het kerkhek geveerd zou zijn als hij terug kwam van zijn vakantie op Malta.

Helaas is hij op Malta plotseling overleden. De parochianen, die het toen hoorden, lieten van schrik de verfkwasten uit de handen vallen! Het heeft toen nog een tijd geduurd voordat het hek uiteindelijk afgeschilderd was.

Fons van Rossum werd waarnemend pastoor, daarna kwam pastoor Geukers, die deken van Amstelland was. Regelmatig waren er vergaderingen met de pastores. Zij kwamen dan naar de pastorie in de Nes welke zij hadden omgedoopt tot "Amstelhotel". Huishoudster Dora zorgde ervoor dat men niets tekort kwam.

Na het Vaticaans Concilie werden de Ne-

derlandstalige missen ingevoerd. Ik deed het voorstel om met de Nachtmis een Hollandse mis te zingen en op eerste kerstdag Latijns. Maar de heren wilden geen Hollandse mis zingen. Niet met kerstmis of wat voor dag dan ook. Zij namen dat zo hoog op, dat alle koorleden wegliepen en wegbleven, ook organist Dorus.

Om toch een koor te hebben, heb ik met het kinderkoor van de school, allerlei gezangen ingestudeerd. De kinderen hebben een half jaar lang alle zondagen in de kerk gezongen, met Frans Piek op het orgel.

In de kerk stond, in de jaren zestig, een

kleine kerststal in de Mariakapel, terwijl ik in West-Friesland gewend was aan een grote stal. Pastoor Van der Lugt zei toen: "Ga je gang maar". Samen met mijn kinderen en hun vrienden hebben wij een grot gemaakt en de kerstbomen uit de school gehaald (die was toch dicht vanwege de vakantie) en die erbij gezet. Pastoor Geukers vond het ook prachtig en elk jaar zat hij dan ook stevast op een stoel erbij te kijken als de grot werd opgezet.

Met de nachtmis zouden de kinderen zingen met ondersteuning van een muziekband, maar ik had per ongeluk de verkeerde band meegenomen. Pastoor Geukers moest wachten zodat ik naar school kon hollen om de juiste band te halen. Zo is het toch allemaal goed gekomen.

Rond die tijd kwamen er een paar parochianen die weer wilden komen zingen en langzaam aan is het gemengd koor opgestart.

In 1968 bestond in Amstelveen een jongerenkoor "Birith", dat was heel ongevoerd in die tijd. Pastoor Van der Lugt wilde in de Nes ook graag een jongerenkoor hebben. Maar daar had ik dan een elektrisch orgel bij nodig, "dan kopen we die" zei de pastoor en zo geschiedde en ontstond het jongerenkoor "Tobith". Dat een jongerenkoor uniek was bleek wel toen, tijdens het optreden van "Birith" in de Nes, er journalisten uit Italië waren om opnames te maken en ook in Italië stond het in de krant.

Toen de dirigent van Birith wegging heb ik het dirigentschap zes jaar lang overgenomen. Om het jongerenkoor te promoten zijn wij met Tobith gaan zingen in Leimuiden (de pastoor daar was een oom van Lida) en in Ouderkerk.

In Ouderkerk is later Elckerlyc opgericht. Na twintig jaar zat Tobith zonder organist en in die zelfde tijd zat Elckerlyc zonder dirigent. De twee koren zijn daarom samengegaan onder de naam Elckerlyc-Tobith, later werd het Elckerlyc, waarvan ik de dirigent bleef tot 2008.

Pastoor Geukers werd in 1978 benoemd tot vicaris en werd in de Nes opgevolgd door pastoor Van Gelderen. Later kwam pastoor Huitema en als laatste pastoor

Verspeek.

Ik ben door mijn werk altijd druk bezig geweest en was veel van huis. Ik was in het begin voorzitter van de KVP, bestuurslid van het Witte Kruis, zat in het Nesserbelang welke het Dorpshuis heeft opgericht, waar ik veertig jaar voorzitter van ben geweest. Ik heb blijkbaar iets met "veertig jaar".

Zo ben ik veertig jaar lang onderwijzer geweest. Gelukkig was ik bijna nooit ziek. Ik heb één griep gehad en één keer kreeg ik spit. Zonder invaller moet je toch door, dus lag ik op een stretcher in het midden van de klas les te geven! Ik zat veertig jaar, als schoolhoofd, in de parochieraad en het kerkbestuur en heb veertig jaar jeugdkoren gedirigeerd.

Toen de kerk bijna honderd jaar bestond was deze aan een grondige restauratie toe. Daarvoor was de stichting "Vrienden van St. Urbanus" reeds opgericht. Zij hebben veel gedaan om de 200.000 gulden op te halen. Pastoor Huitema hing bij de laatste donatie letterlijk de vlag uit! De kerk ging dicht voor restauratie, de misen werden in de school en het Dorpshuis gehouden en ook de Eerste Heilige Communie werd gedaan in het Dorpshuis. Na de restauratie kon het eeuwfeest gehouden worden.

Ik ben veertig jaar bestuurslid geweest van de "Vrienden", maar op een gegeven moment was ik nog het enige lid. En dat net in een tijd waarin het orgel gerestaureerd moest worden. Als penningmeester heb ik vele brieven geschreven en zo giften binnen gehaald om het benodigde geld te krijgen. Het orgel is toen grondig onderhanden genomen door de firma Adema en weer feestelijk in gebruik genomen.

Er kwamen weer nieuwe bestuursleden bij de "Vrienden" en dat was voor mij een goede gelegenheid om met de "Vrienden" te stoppen. Maar het St. Cecilia koor wil ik nog niet verlaten.

weging, die pas om 8 uur kon beginnen wegens te geringe opkomst, jammer! Toen naar de L.T.J. en gepraat over van baby tot volwassene. Leuk he? Tenslotte door de stortregen heen naar Amstelveen, de bijeenkomst van de Interparochiële jeugdraad, waar o.a. gesproken werd over de mogelijkheid om aan onze meisjes de kans te geven in Uithoorn een cursus te volgen aan de schitterende werkende Mater Amabilisschool (hierover zult U in de komende maanden nog wel meer horen).

geschonken door Maria den Blanken en 'der dood der H. Martelaars van Gorkum' gegeven door de Broederschap der Martelaren van Gorkum en het Sieradenfonds. Vervaardiger is F. Nicolas te Roermond voor de som van fl 3.600,-".
- Schilderingen in het priesterkoor en Maria-kapel aangebracht door Jan Donnici, schilder te Nes aan de Amstel.

21. In de jaren daarna volgen meer schenkingen als kandelaren, een koperen lessenaar en andere benodigdheden voor de eredienst.

22. Ter gelegenheid van het zilveren priesterfeest van pastoor Vermeer wordt het doopvont geschonken, uit het atelier van Cuypers voor fl 965,-. Evenals het polygromeren van het Heilig Hart kapel, sacristie en zaal der pastorie.

23. In 1909 wordt de Mariakapel verder beschilderd en in 1910 worden de gebrandschilderde ramen in het priesterkoor aangebracht H. Doopsel, H. Oliesel, Priesterschap en Huwelijk; geschonken door G & A de Jong, gemaakt door Derix te Kevelear voor fl 642,-.

24. In 1911 beschildering in het priesterkoor H. Joannes de Deo en H. Lidvina, evenals polychromie rondom ingang sacristie, geschonken fl 500,- door G & A de Jong.

25. In 1912 polychromie van de achter(west)zijde van de kerk. Eerst werden platen aangebracht, waarna C.A.

Om kwart voor 12 was ik weer op mijn kamer.

Zondag: Als je toch op de preekstoel iets moet opzoeken, vind je het zeker niet. Enfin, een vrolijke noot in de kerk is ook niet te versmaden. In de vroegmis werden 113 exemplaren van ons blad verkocht, in de hoogmis nog 27, maar dit had meer kunnen zijn, als niet door een misverstand de verkopers de krantjes te laat hadden gekregen.

Maandag 24: de buurtkapelaans op be-

Dunselman de polychromie aanbracht. Daarnaast zijn de beelden van de Heiligen Willibrordus, Barbara, Leonardus en Aloysius opnieuw gepolygromeerd. fl 500,- opgebracht door o.a. G & A de Jong en Maria den Blanken.

In 1913: schenken zij ook nog altaarlopers gemaakt door Fünnekotter voor fl 596,50.

Een zilveren wierrookvat door Antonius Berntzen en Petronella Olijhoek voor fl 300,-.

26. In 1914:
- Polygromieschildering St Antoniuskapel door C.A. Dunselman.

- Nieuwbouw huis op nr 80, behorende aan de kerk, op kosten van A & G de Jong voor fl 8.000,-.

- Aanbrengen hekwerk en poort langs Amstedijk door smid M. van Dommen(?).

27. In 1915:
- 2 massief zilveren lusters door firma (Th.) Jorna te Amsterdam uit sieradenfonds voor fl 350,-.

28. In 1917:
- nieuwe vaan Maria voorstellende O.L.V. van Goeden Raad geleverd door H. Fünnekotter te Rotterdam voor fl 500,- door sieradenfonds.

29. In 1918:
- sieradenfonds en vrijwillige bijdragen: "kerstribbe met beelden goddelijk kind, Maria, Jozeph, Engel (Gloria-in-Excelsis), drie herders en os en ezel" voor fl 739,57 geleverd door Fünnekotter.

LIEVE MENSEN VAN NES AAN DE AMSTEL

Van harte wil ik u feliciteren met het jubileum van uw kerk. Met weemoed en heimwee kijk ik terug naar al die keren dat ik in uw prachtige kerk mocht voorgaan of mensen mocht rondleiden. En natuurlijk ben ik nog vol dankbaarheid voor het mooie feest dat u me bereid heeft bij gelegenheid van mijn 40-jarig pastoraatsjubileum. Bij al mijn rondleidingen legde ik de mensen uit hoe architect Jos Cuypers het oude katholieke geloof in deze kerk zichtbaar gemaakt heeft. Als we de kerk binnenkomen, komen we de hemel binnen! Hier staat de tafel van de hemel gereed. Hier spreekt God. De pilaren zijn als de bomen van het paradijs en overal kijken engelen en heiligen ons aan. Ze heten ons welkom! Maar Cuypers wist dat hij niet volmaakt de hemel kon weergeven. En daarom zien we na enig zoeken dat ontroerende detail: een tegel dwars ingemetseld, helemaal fout!

Lieve mensen van Nes aan de Amstel, ik weet dat het onderhoud en zelfs het behoud van uw kerk een gigantische klus is.

Wat mag het dorp trots zijn op al die vrijwilligers die het gebouw onderhouden, niet alleen met geld en met hun handige handen, maar vooral ook door het gebouw levend te houden voor het doel dat Cuypers voor ogen had. Dat de muziek van de hemel erin mag blijven klinken en dat het feest van de hemel doorgaat. In deze kerk mag er troost gevonden worden bij verdriet. Hier mag het wonder van het leven gevierd worden bij de geboorte van een kind. En de liefde wordt hier gevierd als twee mensen samen het leven willen delen. Hier wordt om zegen gevraagd voor je zelf en zegen voor hen die je liefhebt. Hier mag in de stilte gesproken worden tot Hem die je het leven heeft gegeven. Voor Maria kun je een kaarsje aansteken, zo'n lichtje dat veel meer zegt dan woorden.

Beste mensen weest trots op je vrijwilligers die dit mogelijk maken: de zangers, de musici, de poetsers en de dweilers, de kinderwerkgroep, de tekstgroepen, bestuur en raad, de koffiezetters, de tuinmannen, de vrienden, de kosters, de filmers, de rondleiders, de misdienaars en

houtsnijwerk van de communiebank
Engeltjes persen druiven uit: de wijn voor de Eucharistie.

acoliëten en nog zoveel meer.....

Ik wens u een fantastisch feest en vooral nog vele jaren met de Urbanus midden in het dorp!

Pastor Rob Mascini

Tevens hebben wij aangekocht een keur van nieuwe boeken, waarvan vele van recente uitgave.

Uw eigen bibliotheek kan U zodoende weer geheel voorzien in uw ontspanningslectuur. Maak daar gebruik van, dan kan Uw bibliotheek U steeds meer bieden. Lees een GOED boek, dat verrijkt Uw geest.

Het Bestuur

Gaarne en met nadruk beveel ik U onze bibliotheek aan, en vooral op de laatste zin kan ik niet genoeg de aandacht vestigen. Vooral vele van onze kinderen lezen nog te weinig, en vooral te weinig goeds!

Kapelaan

Donderdag 10 November houdt de Vrouwenbeweging een kaartavondje in het Verenigingsgebouw, aanvang half 8. Succes met het spel, en veel geluk!

KATECHISMUS:	2e klas	3e klas	4e klas
5e klas	6e klas		
deze week	: les 7	les 7	les 24
les 33	les 16		
volgende week:	les 8	les 8	les 3
les 3	les 17		

Gebeurd: jongen, 2 jaar, vader niet thuis, moet naar bed, krijgt kruisje van kapelaan, maar maakt handjes nat, veegt over voorhoofd: weg, pappie doen!

Nederlandse Kath. Vrouwenbeweging
Op de laatste vergadering (20 October) is besloten om geen grote toneelavond te organiseren, maar iets speciaal voor de leden zelf.

Daarop werd het voorstel aangenomen om voor de leden een St. Nicolaasavond te organiseren, waarbij ieder lid St. Nicolaas in staat zal stellen aan een ander lid een pakje te overhandigen ter waarde van f. 1.-. Hierover komt nog nader bericht.

Bovendien werd besloten tot het houden van een grote verloting met mooie prij-

zoek, een prettig uurtje gesprek.

's Middags naar een klasreünie in Nieuwveen, met als gastheer de kapelaan aldaar, bijgestaan door de zusters van de stichting. Tevens van de gelegenheid gebruik gemaakt om ons op de hoogte te stellen van wat dat voor deze kinderen gedaan wordt.

Dat moet toch onze bewondering afdwingen, niet het minst het zware werk, wat kapelaan Keesen daar verzet.

Dinsdag: het voorbereidende werk voor de nieuwe verwarming wordt begonnen, de kerk wordt "uitgegraven". Er staat zoveel water onder de kerk, dat met liesslaarzen zelfs je er niet droog doorheen kunt waden. Geen overbodig werk dus, om de riolering op te halen.

Maar de regenstromen maken het werk niet gemakkelijk.

Woensdagavond: even door de regen heen naar huis, en bijna een ongeluk, doordat in het pikkedonker drie jongens geheel zonder licht naast elkaar op het rijwielpad rijden, enfin, ik kwam er met de schrik en een van hen met een halve duik in het gras af.

Maar tussen haakjes: eerlijk, wanneer zal die ene helft van de wielrijdende Nessers nu ook eens gaan beseffen, dat ze zonder licht een groot gevaar vormen voor anderen en voor zichzelf? Tot in dikke mist toe zonder licht rijden is toch wel onverantwoord!

Donderdag: de E.H.B.O. oefent, maar verleent ook praktische hulp bij de Butagasteekvlam aan de Waverdijk. Wij wensen H. v.d. Veen en zijn vrouw een spoedig herstel.

Vrijdag: de jonge K.A.J. trekt een nieuw pakje aan en kiest een eigen bestuur.

Bij echte vriendschap en samenwerking hoop ik, dat dit nu eens zal standhouden.

Zondag: moge de zegen van Christus' Koningschap in onze gezinnen de goede geest behouden en versterken, en Ouders en opgroeiende jeugd verlichten.

Dinsdag: Allerheiligen. Jammer, dat een revue meer aantrekkingskracht kan hebben dan de herdenking van onze doden in de oude Zielevespers.

Leesbibliotheek "St. AUGUSTINUS" Nes Geachte Lezers,
Zoals gebruikelijk hebben wij weer een nieuwe zending boeken in huur ontvangen, en wel 100 stuks, waarvan een gedeelte romans, een gedeelte cowboy-boeken, en verder meisjesromans, meisjes- en jongensboeken, en kleuterboeken voor jongens en meisjes.

Iets lekkers voor 15 mei 2016, Pinksteren: Pinksterbollen

In Nederland hebben we op sommige plekken Pinksterbollen. De herkomst van dit gerecht is onduidelijk. Ze worden ook wel luilakbollen genoemd, omdat ze ook wel met luilak worden gemaakt.

Luilak is de (zater)dag voor Pinksteren.

De bollen worden in elk geval al in de 17e eeuw vernoemd, wellicht zijn ze veel ouder. Je eet ze met stroop en boter. Ze zijn gemakkelijk te maken en erg lekker.

Hoewel de verantwoorde mens misschien geneigd is om volkoren- of speltbloem of iets dergelijks te gebruiken, hoor je dit met gewone, witte bloem te maken.

Maak ze overigens gewoon zoals je wilt, maar wit brood was vroeger brood voor de feestdagen omdat het moeilijker was te maken, vandaar.

Recept voor 10 à 12 bollen:

250 gram bloem
1 zakje gist
krap 2 dl. melk
5 eetlepels suiker
+/- 60 gram boter
+/- 100 à 150 gram rozijnen
snufje zout
eventueel:
1/4 tl. kaneel of kardemompoeder
een vanillestokje of een paar zakjes vanillesuiker

Verwarm krap 2dl melk tot handwarm (= +/- 30 graden) in een pannetje of de magnetron. Doe de melk in een glas, roer er een eetlepel suiker door totdat de suiker min of meer is opgelost en roer dan een zakje gist erdoor.

Doe 250 gram bloem in een kom, voeg het snufje zout toe, de rest van de suiker en eventueel de kaneel en/of kardemom. Meng even door elkaar. Voeg, zodra de gist wat gaat schuimen, het gistmengsel toe.

Verwarm dan de boter totdat hij net smelt en giet door het mengsel.

Je zult een beetje een slap deegje krijgen. Dat wordt een beetje vies kneedwerk, maar met een natte hand lukt dat best. Kneed een paar minuten door en zet het

deeg, met een handdoekje over de kom op een warme plek, liefst op of tegen de verwarming. Laat 45 minuten staan. Dan is het als het goed is al gerezen. Meng nu de rozijnen erdoor en laat nog een keer 45 minuten staan.

Verwarm een kwartiertje voor eindtijd, de oven voor op 200 graden. Vet een bakvorm (bijvoorbeeld een brownie- of taartvorm) in met een likje boter, en schep er een klein lepeltje bloem op. Schud de bak totdat de bloem een dun laagje heeft gevormd op de boter. Kieper de vorm om en klop de overtollige bloem eruit. Zelf heb ik een spingvorm van 24 cm. gebruikt, iets kleiner had zeker ook gekund.

Maak 10 tot 12 bolletjes die je bijna tegen elkaar naast elkaar zet. Zet ongeveer 20 à 25 minuten in de oven.

Serveer ze - liefst nog een beetje warm - met boter en stroop.

In 1919 aangevuld door beelden "der H. Driekoningen met kameel en kameeldrijver. Tezamen voor fl 420,-, eveneens geleverd door H. Fünnekotter te Rotterdam".

30. In 1921:
- Kerk laat nieuwe school bouwen voor de som van fl 89.584,-, door aannemer P. van Egmond te Kudelstaart.

31. In 1925:
- Otto en Willem Mengleberg te Utrecht plaatsen 13 geheel nieuwe gekleurde glas-in-lood-ramen, inclusief doopkapel en boven St Antonius kapel ter vervanging van de gewone glas-in-lood-ramen. Met inbegrip van reparatie aan ramen boven de pilaren en aan de drie grote gebrandschilderde ramen kost dit tezamen fl 1.600,-.

32. In 1926:
- een nieuwe ciborie, geleverd door firma Thijssen te Haarlem voor fl 750,-, opgebracht door het sieradenfonds.

33. In 1929-1936:
- pastoor Van Blaricum. Geen archief bijgehouden?

34. Pastoor Van Oord volgt hem op. Maakt melding van 'slechte financiële situatie van de kerk door achteruitgang van land- en tuinbouw, het waardeloos zijn van vele buitenlandsche effecten, de renteverlaging van vergoedingsschaal met 1%'. De boerderij, sinds 1831 in kerkelijk bezit, wordt verkocht voor fl 85.000,- aan firma Jansen uit Tilburg wegens hoge schuldenlast en onzekere oorlogstijden.

35. In 1941-42-43:
- Smokkelhandel neemt zeer toe in alles, waardoor prijzen tot ongekende hoogten stijgen: 1 mut tarwe kost fl 200,- - fl 300,-. Een schaap fl 500,-. Geld had geen waarde. Hierdoor nemen de giften aan de kerk ook toe. Alleen aan kaarsen bedroeg de opbrengst in 1943 fl 2.000,-. Echter herstelwerkzaamheden waren ook zeer kostbaar.

Op 16 april 1943 wordt 'tot groot verdriet van geheel de parochie onze vier schoone klokken weggehaald om voor oorlogs-

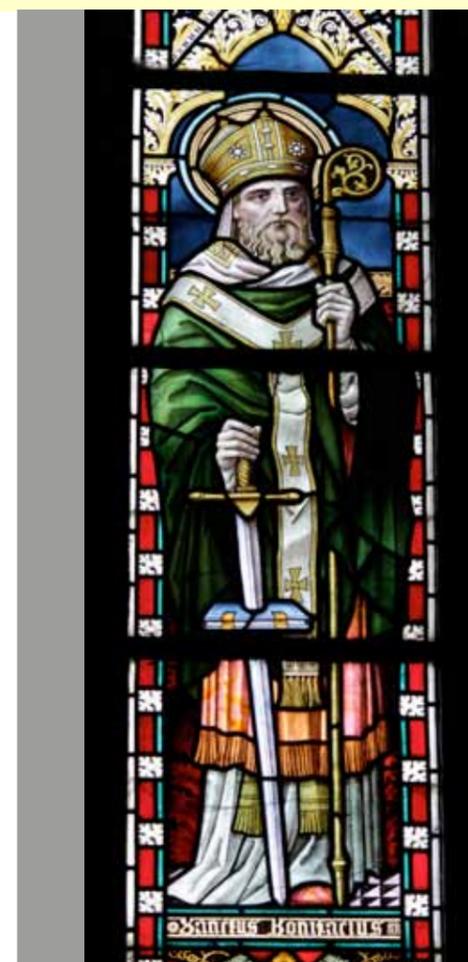
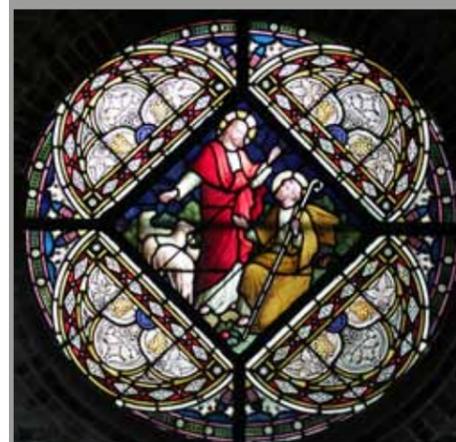
doeleinden te worden omgesmolten'. Op 2 november 1943 wordt daarvoor in de plaats een klein klokje van het jaar 1490 uit het oud Haagsch gemeentehuis gegeven. Tot die tijd is, ondanks toenemend geweld op Schiphol, de parochie ernstig onheil gespaard gebleven. Al vallen er bij een hevig bombardement van Schiphol een drietal bommen in het land achter de kerk, zonder ongelukken of schade.

36. In de periode na de Tweede Wereldoorlog wordt er vooral melding gemaakt van het doen van Eerste Heilige Communie en andere feesten, evenals komen en gaan van kapelaans. Er worden vanuit het sieradenfonds vooral kazuifels en dergelijken aangeschaft. In 1960 wordt het laatste melding gemaakt van een dwaal voor de communiebank, aangeschaft voor rouwmissen en vervaardigd door de missie naaikrans.

Einde.

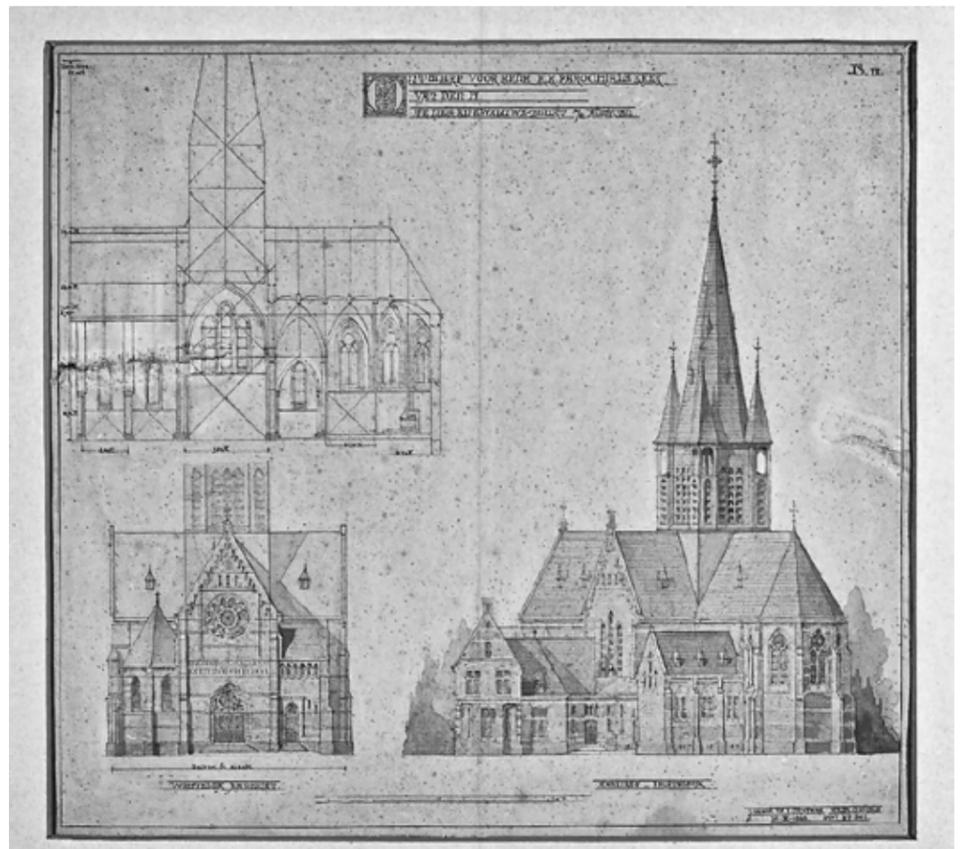
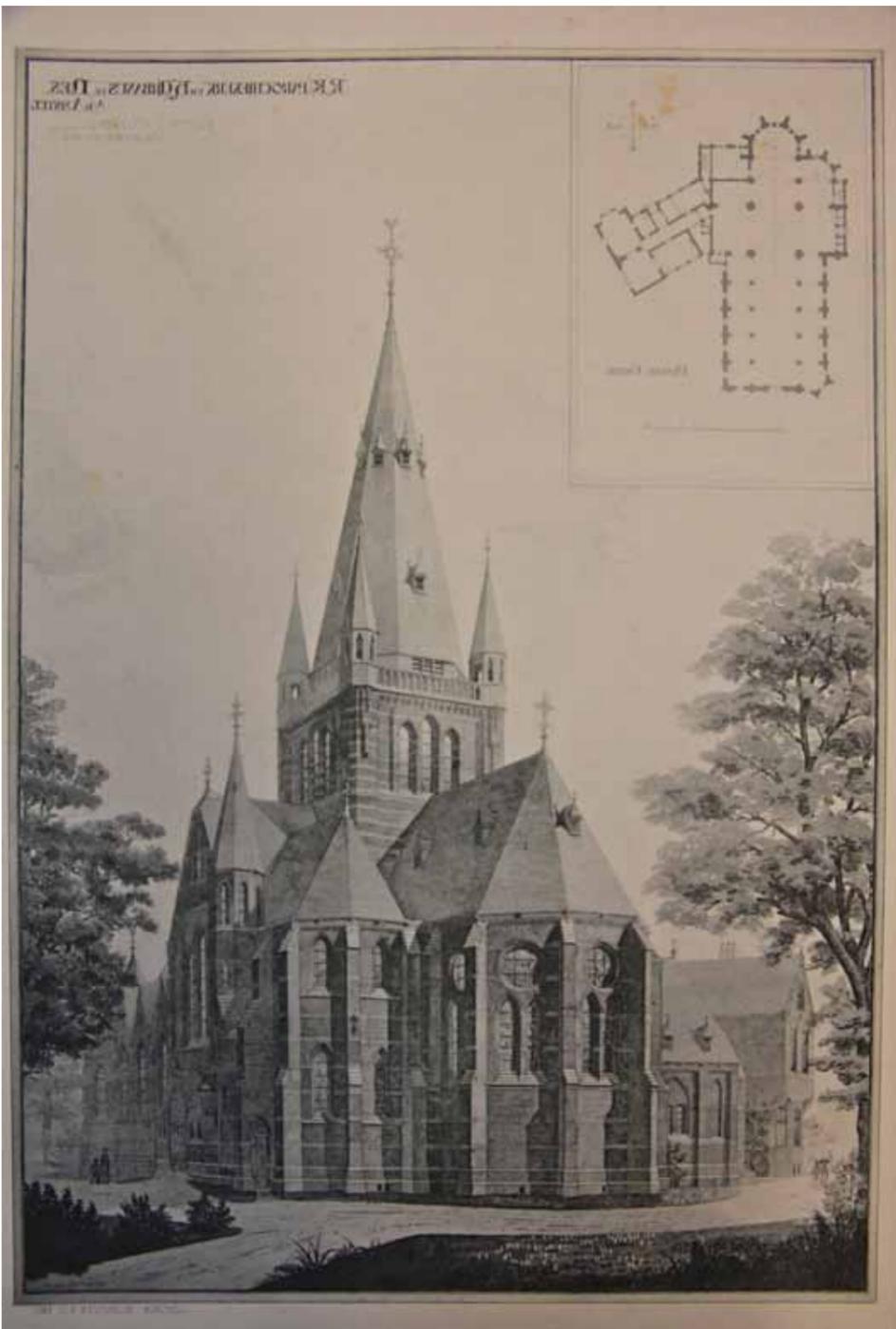

Een van de vele engeltjes die in de kerk te vinden zijn. Onder: Enkele van de gebrandschilderde ramen.

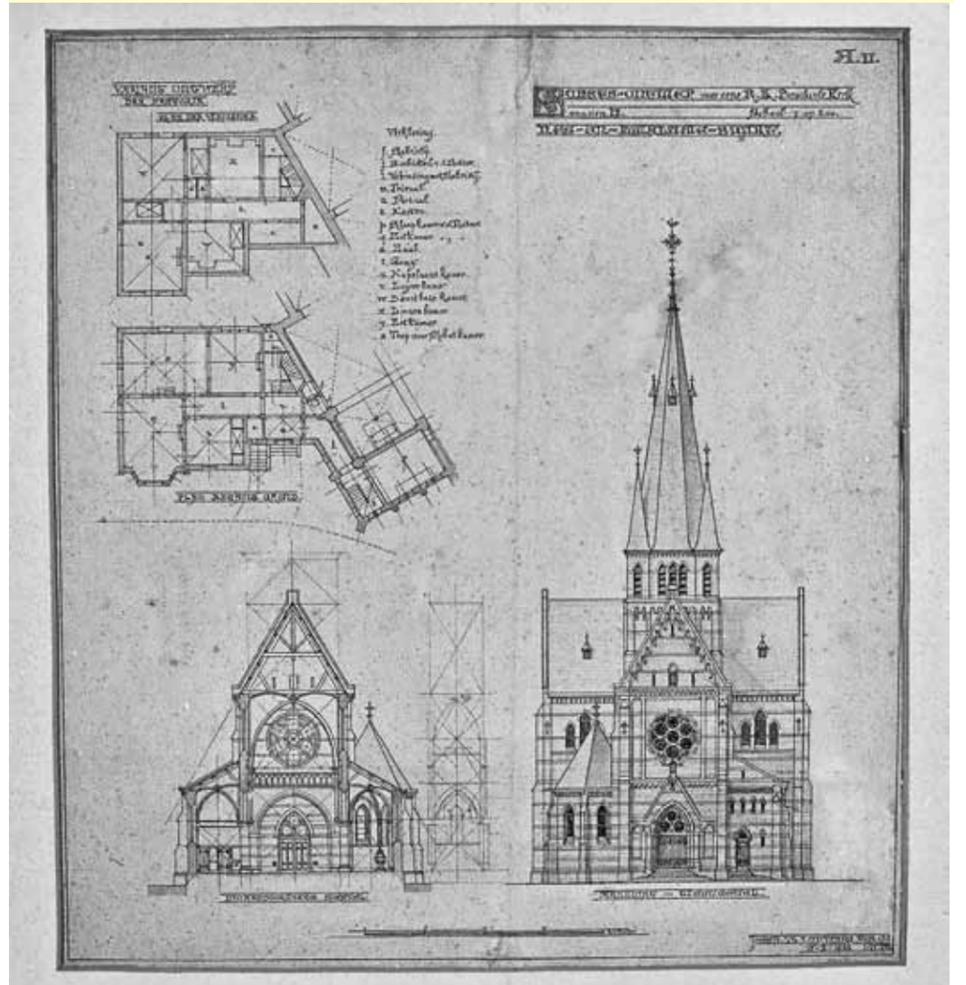

1891 - 2016: 125 jaar Sint Urbanuskerk - Nes aan de Amstel - jubileumkrant

Ontwerptekeningen van de kerk

zen, waarvan zo mogelijk de trekking zal plaats hebben met St. Nicolaas.
Tenslotte: als er genoeg belangstelling voor bestaat zal er een kookcursus komen in de geest van de cursussen zoals die tot nu toe zijn gehouden.
Ook enige kaartavonden zijn in de loop van deze winter weer te verwachten.
Het Bestuur

De collecte aan de kerkdeur op Christus Koning heeft opgebracht de somma van f. 30.70. Hartelijk dank.

Jeugd-verjaardagsactie
In de verjaardagslijst van de jeugdraad (en dus ook in het kaartstelsel van de parochie, want daar is ze aan ontleend) blijken veel fouten te staan.
Wij verzoeken U daarom als een datum niet klopt, hiervan de zelatrice in kennis te stellen, opdat de lijst verbeterd kan worden. Dan komt deze in dat geval tenminste ook niet voor niets.
En als de datum wél goed is, mag dit dan nog eens tot een aanbeveling zijn, om dan dat zakje niet te verliezen? Laat U degene die er om komt, niet met lege handen weggaan?
JEUGDRAAD.

DE GROTE "K"
Heeft U het nog niet gezien? Die grote "K" bedoel ik, daar vlak voor de kerk, speciaal voor ons uitgezocht door de schoonheidscommissie, die zo bezorgd is voor de schoonheid van "Amstels dreven"? Keurig geel emaille, en vooral de achterkant, die moet U zien: van het zuiverste hout, dat er bestaat, werkelijk een sieraad. Als U er soms naar zoekt: U vindt hem gemakkelijk, want ervoor is de weg over heel de breedte opgebroken geweest en dat is nog wel enigszins te merken.

OUDERE MEISJES, OPGELET!
Misschien doet zich reeds zeer binnenkort de kans voor, dat enige van onze meisjes boven de 18 zich op kunnen geven voor de Mater-Amabilis te Uithoorn. De Gemeente Nieuwer-Amstel is bereid voor cursisten uit haar gemeente de onkosten te dragen.
Je hoort er spoedig meer van! Daar krijg je de kans je te verrijken op allerlei gebied, vanaf godsdienst tot kleding en make-up toe!
Op 14 November gaat het Dameskoortje uit, waarschijnlijk naar de revue "Snip en Snap".

De Pastoor stelt alle Kerkwerkers – ook die zich nu opgeven - in staat om op zijn kosten ook hiervan te genieten. Persoonlijk nader bericht volgt.
Op 2 November werd uit ons midden tot een beter leven opgeroepen Theodorus Pot in de leeftijd van 85 jaar. Hij ruste in vrede.
Op 4 November ontvingen wij uit Gods hand in ons midden : Cornelia Margaretha Maria de Dood, die op dezelfde dag ook werd opgenomen in het gezin van God en de gemeenschap van onze parochie.

In de "Torenklanken" van 26 augustus 1956 is er heugelijk nieuws. De wijding van een priesterzoon:
H. PRIESTERWIJDING PATER JAN SCHRAMA
Op 2 September a.s. zal dan onze parochiaan Jan Schrama door de handoplegging en het gebed van Monseigneur Ch. v.d. Ouwelant M.S.C., bisschop van Surigao (Philippijnen), in de kloosterkapel van het Missiehuis der M.S.C. te Stein (L), de H. Priesterwijding ontvangen.
Laten we aan zijn verzoek voldoen, en vurig voor hem en zijn medewijdingen bidden, dat zij Priesters mogen zijn naar Jezus' Hart: alles voor allen om allen red-

Eerste Helige Communie, april 2016
Kinderen komen met hun brandende doopkaars de kerk binnen.

Titelblad van de "Torenklanken", zoals in 1955 gestart door kapelaan De Wit.

Links: uitzicht vanaf kerktoren.
Rechts: interieur van de kerk. Let op de preekstoel, hier nog met de schelp er boven.

ding te brengen.
Ook zijn gehele familie wensen wij van harte geluk met deze uitverkiezing, waarmee God mede ook hen zegent.
Bidden wij ook voor onze parochie, dat Onze Lieve Heer steeds weer nieuwe jongeren uit ons midden tot de dienst van Zijn Altaar zal roepen. Het kan niets dan zegen brengen voor onze gemeenschap. Ouders, bidt dagelijks een ogenblik om die zegen, dat God één van Uw kinderen tot deze verantwoordelijke, maar zegenrijke taak zal roepen.

Op 27 augustus 1956 wordt kapelaan De Wit overgeplaatst. Kapelaan Helsloot volgt hem op. De pastoor zal zich voortaan ook met de Torenklanken bezig houden.

De pastoor (W.J. Redeker, benoemd in opvolging van pastoor Van den Oord – april 1956) schrijft:

VERTREK VAN KAPELAAN DE WIT

Wat de kapelaan al spoedig na mijn komst verwachtte, is werkelijkheid geworden. Vóór de post de benoemingsbrief aan de pastorie had bezorgd, had hij al telefonisch zijn verplaatsing vernomen. Ofschoon voor "Sursum Corda" een afscheidswaard was opgezonden, is de copy te laat aangekomen, en hebben de abonné's tevergeefs gezocht naar het nieuws van de parochie.

Het is goed nog eens bijzonder de kapelaan te gedenken, in deze "Torenklanken" welke hij in het leven heeft geroepen.

2 Jaar heeft kap. De Wit hier gewerkt, en al lijkt twee jaar een korte tijd, de kapelaan heeft in die twee jaar zeer veel werk verricht.

Het organisatieleven, de jeugd, catechismus geven, dat alles heeft hij vol ijver behartigd. Initiatief nemen was hem niet

vreemd.

Organiseren van afscheid – intocht – zilveren feest, was hem volkomen toevertrouwd.

Het is dan ook een bewijs van dankbaarheid voor al wat kapelaan De Wit in de parochie heeft verricht in zo korte tijd, dat hem F. 250 in z'n verhuishagen werden meegegeven. Moge het hem in de nieuwe standplaats gegeven zijn veel te doen voor het zielenheil.

Het parochienieuws is op 22 september 1956:

Op 14 september werd door het H. Doopsel kind van God:

Hendrikus Johannes van Schaik.

Nico de Jong is in het Wilhelmina Gasthuis opgenomen.

Mej. Sponselee is weer uit het O.L. Vrouwengasthuis thuisgekomen.

Onze oud-parochiaan Bernardus Hendrikus Veenhof ontving op 7 Juli j.l. de subdiakonaatswijding op het College te Mill Hill.

Nawoord op de terugblik op de "Torenklanken" :

Nu, zestig jaar na het verschijnen van de "Torenklanken" kan worden geconstateerd dat de diverse redacteurs, kapelaans, pastoors, een schat aan gegevens inzake het Rijke Roomse Leven hebben achtergelaten.

Al lezende weg kreeg ik bewondering voor het werk van de priesters, bestuurders en gelovige mensen hier in de Nes.

Zij probeerden, op hun eigen wijze, een katholieke gemeenschap in stand te houden.

De kerk goed te onderhouden, de gelovige gemeenschap voor te gaan.

RONDE KERK: de pastorie, de ontmoetingsplek van de parochie. Eefje Baar vertelt

De vader van Eefje was van beroep politie-agent. In 1952 werd hij overgeplaatst van Utrecht naar het bureau in Amstelveen. Het gezin woonde de eerste twee jaar op de Kerklaan 24, toen kreeg haar vader de mogelijkheid om het huis aan de Amsteldijk 133 te kopen. Zij weet nog dat het huis erg bouwvallig was en dat haar vader veel geld heeft moeten lenen om het huis bewoonbaar te maken!

Eefje heeft een fijne jeugd gehad, zij genoot van het buitenleven en van haar lagere schooltijd. De school stond naast de Sint Urbanuskerk en 'de kerk' speelde, zoals toen gebruikelijk in die tijd, een prominente rol in het dagelijkse leven van het gezin Baar.

Eefje deed met de hele klas haar Eerste H. Communie en was tijdens de processies regelmatig bruidje. Mede door de vele grote gezinnen, zat de kerk vroeger op zondag helemaal vol: er waren twee missen. Je had de vroegmis en de Hoogmis en elke zondag avond was er het plechtige lof.

Zij heeft vele kapelaans meegemaakt, onder anderen: De Wit, Helsloot en Zut. Van de pastoors kan zij zich pastoor Van Oord, nog het beste herinneren, daar zij bij hem de Eerste H. Communie heeft gedaan. Ook staat haar bij dat zij jaarlijks, op zijn verjaardag, hier bij de pastorie, met alle kinderen van de school, hem een zanghulde brachten!

Bij toeval is zij hier jaren geleden in de pastorie terecht gekomen. Eefje ging op orgel en daar er thuis geen orgel was vroeg zij pastoor Huitema of zij op het kerkorgel mocht komen oefenen. Na de aanstelling van pastoor Verspeek vroeg zij ook zijn toestemming. Pastoor Verspeek

had een hulp die, wekelijks, uit Alkmaar kwam om voor hem de was te doen. Toen Eefje dit hoorde bood zij spontaan aan om de was op zich te nemen!

In oktober 1985 kreeg zij haar vaste aanstelling als pastoorsmeid, zoals het toen nog heette. Vanaf die tijd begon ook de 'gewoonte' te ontstaan om, zondags na de mis, met elkaar koffie te drinken. Aanvankelijk met twee, later met vier personen en tegenwoordig rond de dertig personen! Zij heeft een breed takenpakket, want behalve het onderhoud in de pastorie, verzorgt zij ook de pastorietuin en het versieren van de kerk! Het werk in en om de pastorie bevalt haar goed, vooral het organiseren van festiviteiten vindt zij leuk om te doen! Mocht zij hulp nodig hebben dan zijn er gelukkig altijd mensen bereid om haar daarmee te helpen, onder andere Sjaan Andriessen is een grote steun voor haar.

Eefje maakt ook leuke dingen mee: regelmatig stoppen er zomers fietsers, die dan de buitenkant van de kerk en de pastorietuin komen bezichtigen. Als Eefje dan toevallig buiten zit, dan biedt zij hen een kopje koffie of thee aan, wat door hen met verwondering aanvaard wordt! Ook bellen er wel eens spontaan mensen aan, met het verzoek om de kerk te mogen bezichtigen. Pas geleden vroegen zelfs twee agenten hiernaar! Maar zij heeft ook wel meegemaakt dat er een keurige mevrouw aanbelde om de kerk te mogen zien. Maar toen die eenmaal binnen was, weer heel moeilijk de kerk uit te krijgen was!

De toekomst van de Sint Urbanuskerk ziet Eefje met vertrouwen tegemoet, zeker in onzekere tijden vallen mensen toch weer terug op hun geloof. Voor Eefje is het geloof en de kerk heel belangrijk. Zij citeert Huub Oosterhuis: 'zoals een mantel om mij heen geslagen....'

Tot slot hopen wij dat Eefje nog vele jaren als gastvrouw werkzaam zal zijn, daar de pastorie de ontmoetingsplek is, waar gastvrijheid, vriendelijkheid en zorgzaamheid vanzelfsprekend is

Menselijkheid en liefde over te brengen vanuit de Schrift en voor de arbeidende bevolking de omstandigheden te verbeteren. De Mater-Amabilisscholen voor de wat oudere meisjes waar zij onderricht konden ontvangen, de bibliotheek, de Katholieke Arbeidersbeweging, de vrouwenbewegingen, de jongerenclubs.

De praatclubs voor de 18-jarigen onder leiding van de kapelaan. De missiedagen welke werden gehouden, de doopjes en de Heilige Oliesels, de zorg van de wieg tot het graf.

En de pastoor die probeerde al zijn gelovigen minstens één keer in het jaar te bezoeken.

Het ligt achter ons. Wij mogen dankbaar zijn met de erfenis die de voorgaande generaties heeft achter gelaten. Zij hebben, dikwijls in moeilijke omstandigheden, hun beste krachten gegeven. Dank zij hen bestaat onze Urbanuskerk nog steeds.

Nes aan de Amstel kan in dankbaarheid het 125-jarig bestaan van haar kerk vieren.

Elly van Rooden

Colofon:

Aan deze jubileumkrant werkten mee:
Redactie: (teksten, foto's, interviews)
Huub en Margaret Timmermans en Elly van Rooden
Opmaak: Agnes Blokker
Druk: Drukkerij Noordhoek te Aalsmeer

Geraadpleegde werken:

- Nes a//d Amstel 1891-1991 Sint Urbanuskerk : door F.H.Grobbe
- St Urbanuskerk Nes aan de Amstel : Stichting Vrienden van de Urbanus
- Langs de Amstel in vroeger tijden : P.van Schaik
- Torenklanken, Urbanusklanken en kerkarchieven.

Met dank aan iedereen die foto's en teksten beschikbaar hebben gesteld.

Mocht u menen rechten te kunnen ontlenen, dan kunt u contact opnemen met de redactie.

Ondanks dat de krant met zorg is samengesteld, kunnen onvolkomenheden niet worden uitgesloten.

Een hulde aan alle vrijwilligers !

Waar zouden wij zijn zonder u, de vele vrijwilligers die wij in onze kerk hebben?

Er is zoveel wat voor en achter de schermen, binnen en buiten de kerk moet gebeuren, om alles zo goed mogelijk te laten verlopen en om de continuïteit te waarborgen.

Zonder uw tomeloze inzet zou het niet mogelijk zijn om de kerk gaande te houden. Wat is het fijn om te zien en ervaren, dat als wij de handen ineen slaan, er zoveel positiefs kan gebeuren.

Hartelijk dank dat wij allen van uw talenten mogen profiteren !

Met dank aan de sponsors die het mede mogelijk hebben gemaakt dat deze krant tot stand is gekomen.